



Menighetsbladet

Helsing til Sauherad og Nes

NR. 8 • NOVEMBER 2017 • 68. ÅRGANG

DOZZ-

	Side		Side
Guds navn	530	Rehabilitering	573
Stillferdige tekster	532	Vandring	574
Knutsen	536	Studio Hørte	576
Tro og ord	538	Eplefest	578
Fylt av glede	543	Haydom	582
Blåmann	546	Minner	586
Gustava	549	Kunst i 500 år	588
Apple Aid	552	Sagavoll	592
Elisabeth	554	Leksehjelp	594
Marko	563	Glimt	596
Jubilanter	566	Luther-land	602
Anne	570	Gudstjenester	608

Jesu namn er «Guds ord»

For nokre månader sidan vart eg stoppa av dette bibelordet som står i Johannes åpenbaring 19.13: Han er kledd i ei kappe som er duppa i blod, og namnet hans er «Guds ord». Det vart ein «aha» for meg, for eg kjenner at når eg les i Bibelen så «føles» Jesus nærare. Denne erfaringa har eg fått mange gonger, men likevel er det ofte veldig vanskeleg å roe seg ned med Guds ord. Så las eg ein andakt som gjorde meg veldig godt og den vil eg dele litt av med deg nå:

Av Gudrun Midtbø

«Jesus har mange navn. Gjennom dem åpenbarer Gud hvem han er. Derfor er det viktig å gi akt på hva Gud kaller Sønnen. Jesus heter «Guds ord». Han er ikke bare knyttet til Guds ord. Han er ett med det. Som ditt forhold er til Ordet, slik er ditt forhold til Jesus. Gjennom Ordet lærer du ham å kjenne. Ordet ikke bare taler om ham, han er «Guds ord».

Skal du vokse i kjennskap til Jesus, må du vokse i kjennskap til Guds ord. Gjennom det blir øynene dine åpnet for rikdommene som er skjult der. Når du finner visdommens og kunnskapens skatter i ham, blir du fylt av kraft, frimodighet og glede.

Satan vet at det er slik. Derfor prøver han på alle måter å få deg til å forsømme Guds ord. Lykkes det for ham, fjerner han Jesus fra deg. Det er hans egentlige hensikt. Han vil skille deg fra Frelseren.

Derfor fyller han deg med ulyst til å høre og lese Guds ord. Han har en forbundsfelle i din gamle natur som ikke ønsker at selvlivet skal dødes.

Du skal ikke gi etter for sjelefienden. Stå ham imot. La ham ikke holde deg borte fra Ordet. Hold deg nær til det. Da holder du deg nær til Jesus, og for ham må Satan flykte».

Vonar desse linjene kan hjelpe deg og til å ta meir tid med Bibelen. Eg trur



Gudrun Midtbø bor på Gvarv og er pensjonist. Hun var skolesekretær på Sagavoll folkehøgskole i mange år. Hun er leder av Gvarv og Gunheim misjonsforening.

me treng å bli meir kjent med Jesus. I alle fall ønsker Han å være sammen med oss.

Lykke til med bibellesinga utover hausten!

Helsing
Gudrun Midtbø

Kjære alle 2-åringar!

Velkommen til utdeling av 2-årsboka på Nes menighetshus søndag 19. november kl. 17.00.

Dette er et trosopplæringstiltak for dem som er født i 2015, som er døpt i kirka eller har foreldre som er medlemmer, men alle 2-åringar er velkomne!

Håper vi sees!!

Vi ønsker påmelding av 2-åringene innen 15. november til:
anne.gjora@sauherad.kyrkja.no
eller 922 43 880.



Til alle barn født i 2013!

Velkommen til 4-årsklubb og Barnas Kirkebok!

Vi møtes til mat, lek og bibelfortellinger på Nes menighetshus 16., 23. og 30. november fra kl. 16.30 til 17.45.

Påmelding til:
anne.gjora@sauherad.kyrkja.no eller
922 43 880

Utdeling av Barnas Kirkebok skjer 3. desember i Sauherad kirke kl. 11.00

Håper vi sees!!



Konsert i Nes kyrkje under Eplefesten

Stillferdige tekster til ettertanke

Både Marjit Vinjerui og Jan Birger Akerhaugen har utgitt planter i 2017, begge med norske tekster. Søndag 24. september hadde de slått sammen sine prosjekt, og laget en sterk og rik konsert i Nes kyrkje, med innadvendte tekster til refleksjon og ettertanke: *Saman kan vi sjå mørkret dra sin veg.*



Marjit Vinjerui og Jan Birger Akerhaugen hadde mye de ville formidle under konserten i Nes kyrkje. Jon Jarle Haugen (i midten) deltok på en del av sangene.

Jan Birger Akerhaugen er en dyktig gitarist, og han behersker mange sjangere. Marjit Vinjerui har gledet mange med sin sang. Konserten i Nes kyrkje viste oss at Jan Birger også er en dyktig sanger, og Marjit trakterer gitaren på en fortreffelig måte. Jan Birger overrasket mange

da ha satte seg til pianoet, og det hadde han gjort mange ganger tidligere!

For undertegnede ble møte med tekstene det sterkeste denne kvelden. De fleste hadde Marjit og Jan Birger skrevet selv, men de hentet også ord fra Liv Holtskog og Bjørn

Eidsvåg. Det var vare og innadvendte ord. Kanskje var kanskje det mest brukte ordet, ingen ting var påståelige. Mye handlet om nærvær og relasjoner, – om menneskelige forhold, og om søken etter trygghet i slike forhold. *Svaret ligger gjemt der ute et sted.* (Kanskje med en parallell til Bob Dylan: *The answer my friend is blowin' in the wind*). *Vi har prøvd å snakke sammen, men har hengt oss opp i skammen som truer i det skjulte.* Ord og setninger man ikke så fort blir ferdig med.

Jan Birger lærte gitarspill av Carlos Jeldes som var lærer i Sauherad Kulturskole. – Samspill lærte jeg av Jon Jarle Haugen, – en bauta i Sauherads kulturliv. Jeg har prøvd å ta med meg alt han lærte oss i øvings-

lokalet i Gamlebanken på Akkerhaugen. Men jeg må nok innrømme at det med rydding i lokalet, og hvordan man kveiler opp en kabel, har jeg syndet en del imot, sa Jan Birger.

Jon Jarle Haugen deltok på noen av sangene, både på trekkspill, piano og sang. Blant annet framførte trio en to tekster av Liv Holtskog som Jon Jarle har laget melodi til.

Sangen *Nuet* dedikerte Jan Birger til Bjørn Thore Andreassen som døde i sommer. – Han var en mann som formidlet positivitet, også når det så som mørkest ut», sa Jan Birger.

Konserten ble avsluttet med Bjørn Eidsvågs sang *Kyrie*, en verdig og fin avslutning.

-is-



EVENTYRMOST

Vant 1. og 2. premie
i NM 2016

Åpent etter kl. 17.00

Velkommen innom!

Karine & Anders
Nyhusvingen 28, Tlf. 909 40 728

Velkommen!

Her er et brev fra 1962 som vi fant i arkivet:

Til Nes Sokneråd.

«Kyrkjens utstyr og prydelser.»

I brev hit frå Nes Sokneråd av 14/11-1961 er det referert eit utdrag av brev frå departementet om at desse verdiar må vera «tilfredsstillende sikret mot brann».

Soknerådet har så gjort vedtak om at det skal kjøpast eit eller to brannslukkings-apparat som skal plasserast i sakristi og våpenhus.

Dette er vel og bra. Men ein skal hugse på, at skulle ulukka vera ute, og skulle desse slukkingsapparata då vera til noko nytte, er det ein føresetnad at det var folk til stades som kunne taka dei i bruk.

For det meste stend kyrkja tom, og skulle dei mest verdfulle ting vera tilfredsstillande sikra mot brann, måtte dei vel oppbevarast i eit eldsikkert skap.

Eg vil difor be soknerådet tenkje over dette, og om det let seg gjera, også kjøpe eit høveleg eldsikkert skap.

Der kunne ein då og oppbevare gravprotokollen m. m.

G v a r v 2. januar 1962

Med helsing og ynskje om eit godt nytt år

Rolleiv Lønheim

NORSJØARKITEKTER AS

Strannavegen 460 3810 Gvarv tlf 35955600

post@norsjoarkitekter.no

www.norsjoarkitekter.no

Helsing for 50 år siden



FRÅ HJUKSEBØ TIL STRANDA

Konfirmant-foreldre

var innbedne til eit samvære på Gvarv nye skole 1. oktober. Femten av konfirmantene hadde fått ein eller begge foreldra avgarde. Dei som kom såg ut som dei ikkje trega på at dei var med. Dersom det kunne kom ennå fleire neste gang ville det være gildt.

Sundag 5. november

er det reformasjonsjubileet vert høgtida i kyrkjene. Her vert det gudstenest i Nes kyrkje ved sokneprest Tjomsland og Artur Fjellheim. I Sauherad vert det og gudstenest - der ved misjonsprest Arvid Bø. Borna er særleg velkomne til den gudstenesta - men elles er dei alltid velkomne til alle gudstenestene.

Eldre-festen

Vi minner om festen for eldre søndag 15. oktober kl. 16 på Norsjø ungdomssenter. Det blir tale av sokneprest Hartberg. Lysbilder, sang og musikk. Vi ber dere som har bil, om å være så snille å kjøre de eldre til festen den dagen. I Nes går det buss kl. 15.00 fra ytre Stranda om Mannebru, Hørte, Sætersbø og Gvarv st. Velkommen til festen
Sauherad Helselag.

Den gjenstanden

som Nordagutu Helselag gav i anledning hjerteaksjonen, ble vunnet av Grethe Prestholt, Gvarv.
Nordagutu Helselag.

Bårehusene

vert etterkvart ferdige. Som de vil sjå av preikelista her i Helsing vert dei innvigde i november i samband med ei vanleg gudstenest i kvar kyrkje – den 12. og 19. November. Den nye prosten Sagås, kjem hit i dette høve.

Idealist med eksplosiv handlekraft

22. september 2017 var det nøyaktig ett hundre år siden Sagavoll folkehøgskoles grunnlegger Asbjørn Knutsen døde. Det ble markert med samling både på Notodden og på Sagavoll på Gvarv. Ved begravelsen i 1917 ble det sagt: her døde en mann, her lever en idé. På Sagavoll lever idéen sterkere enn noen gang.



Liv Andrea Mosdøl holdt tale ved bysten av Asbjørn Knutsen på Sagavoll. Rektor Kjersti Versto Roheim til høyre.

Tidlig på dagen inviterte kirkevergen på Notodden til samling ved Asbjørn Knutsens gravsted på Notodden kirkegård. Der ble det lagt ned blomster, både fra Fellesrådet og fra Sagavoll. Det var taler ved Knut Jordheim, tidligere lærerutdanner på Notodden og rektor Kjersti Versto Roheim fra Sagavoll. Så var det samling på Skoland aktivitetssenter. Skoland var i utgangspunktet Notodden private lærerskole, som er ført videre gjennom Notodden lærerskole, og nå Høgskolen i Sørøst-Norge. Det var Asbjørn Knutsen

som startet skolen som etter hvert ble til både Sagavoll og lærerskolen.

Da rektor Kjersti ønsket velkommen til samling ved bysten av Asbjørn Knutsen på Sagavoll sa hun at det var all grunn til å markere denne visjonære mannen.

Liv Andrea Mosdøl, lærer på høgskolen på Notodden og medlem av styret for Sagavoll, startet sin hilsningsstale med å få forsamlingen til å synge bursdagsangen. - Vi feirer ikke en død mann, men en god idé, sa hun. - Alle elevene her på Sagavoll er en realisering av den ideen!

Asbjørn Knutsen ble født i Kviteseid i 1842. Han gikk på lærerseminaret i Kviteseid, og hadde flere lærerposter på Sørlandet, blant annet på i Fevik. Han drev også som skipsreder, starter bedrifter og fikk åpnet bygdas første postkontor. Liv Andrea omtalte Knutsen som en visjonær lærer som elsket sine elever. Han var en dyktig pedagog og kjent som en god taler. - Han elsket det han gjorde, og han elsket dem han gjorde det sammen med, sa hun. - Han var en konservativ kristen med et lyst sinn!

For å få nye idéer reiste Asbjørn Knutsen ut i verden, blant annet til Stockholm. Han skaffet seg et stort nettverk der han «solgte» sine idéer. Han var politisk radikal, var nok temmelig rastløs og preget av en god del motgang som han møtte i livet. - Asbjørn Knutsen var realist og idealist med en eksplosiv handlekraft, sa Liv Andrea Mosdøl før



Julie Haugsmyr Løvik spilte «De nære ting».

hun la ned blomster ved bysten på Sagavoll.
-is-

An advertisement for the law firm Kåsa & Nilsen. It features a photograph of three women sitting around a table in a meeting. The text includes: "Nytt advokatfirma i Bø!" in a dark circle, the firm's logo (a stylized 'K' and 'N' in a square), the name "Kåsa & Nilsen" with "ADVOKATENE" above it, and the phone number "Tlf. 35 95 35 00" and website "telemarksadvokatene.no".

Tro og ord

Trosbekjennelsen i alle store kirkene, unntatt Lutherske kirke, begynner med «Vi tror». Fordi troen ikke er uttenkt av meg, men er kommet til meg utenfra. Troens ord kommer alltid før meg, før min tenkning.

Av Ibrahim El-Hajj

Trosbekjennelsen er en restformulering fra den opprinnelige dialogen «tror du - jeg tror». Denne dialogen viser på sin side til «vi tror», der jeg et i «jeg tror» ikke er blitt oppsugd, men har funnet sin plass. Så er troens hele antropologiske form til stedet i forhistorien til denne bekjennelsen, og i dens opprinnelige skikkelse. Det blir klart at troen ikke er resultatet av et ensomt grubleri, der jeg et tenker ut noe, og alene, løsrevet fra alle bindinger, søker etter sannheten. Den er langt mer resultatet av en dialog, uttrykk for at man hører, mottar og svarer. Slik blir mennesket gjennom forholdet jeg-du bragt inn i et vi av personer som tror på det samme.

«Troen blir altså til gjennom forkynnelsen» sier Paulus. Det vil si: ved at vi hører. Dette kunne jo vise seg å være noe helt tidsbundet som lar seg endre. Man kunne være fristet til å se det bare som resultat av en sosiologisk situasjon, slik at det en dag heller vil å lyde: «troen blir til gjennom å lese» eller «tenk etter». I virkeligheten må man fastslå at her dreier det seg om langt mer enn en tidsbegrenset uttalelse. Formulering «Troen blir altså til gjennom forkynnelsen» er et strukturutsagn av varig karakter. Her blir den grunnleggende forskjell mellom tro og ren filosofi tydelig. Det hindrer forøvrig ikke at troen i sitt indre på ny setter den filosofiske sannhetssøken i bevegelse. Noe tilspisset kunne man si: troen kommer

virkelig av å «høre», ikke, som i filosofien, av å «tenke etter». I troens vesen ligger det at den ikke prøver å tenke ut det som lar seg tenke ut, og til slutt få resultatet av tenkningen til egen forføyning. For den er det langt mer et kjennetegn at den kommer av å høre, av å motta det jeg ikke selv tenkt ut. Så blir tenkningen i troen til slutt alltid å tenke over det man først har hørt og mottatt.

Sagt på en annen måte: i troen har ordet en forrang fremfor tanken. Det skiller den strukturelt fra filosofiens måte å bygge på. I filosofien går tanken foran ordet. Den er et produkt av tenkningen som man så forsøker å forme i ord. Ordet forblir sekundært i forhold til tanken, og kan prinsipielt bli erstattet av andre ord. Troen kommer derimot utenfra til mennesket, og nettopp det at den kommer utenfra, er det vesentlige. La oss si det enda en gang: den er ikke det jeg selv har uttenkt, den er det som er sagt meg. Som det ikke uttenkte og ikke uttenkbare treffer troen meg, kaller på meg, forplikter meg. Vesentlig for den er denne dobbelt-strukturen «tror du - jeg tror!», det å være kalt på utenfra og gi et svar på det. Det er altså slett ikke noen abnormt når vi, bortsett fra ganske få unntak, må si: jeg er ikke kommet til troen gjennom privat sannhetssøken, men ved å motta noe som på en måte var kommet meg i forkjøpet. Troen verken kan eller skal være et rent produkt av ettertanken. Forestillingen om at troen egentlig må oppstå ved at vi selv tenker den ut, og at vi fin-

ner den underveis i en privat sannhetssøken, er i grunnen allerede et uttrykk for et bestemt ideal, en tenkemåte som er blind for det egentlige i troen. Tro er å motta det som ikke lar seg tenke ut, - riktignok en ansvarlig mottagelse, der det vi mottar ikke helt blir min eiendom. Det mottattes forsprang vil aldri bli helt innhentet, men målet må være at jeg stadig mer tilegner meg det jeg har mottatt, idet jeg overlater meg til troen som noe større enn meg.

Fordi troen ikke er uttenkt av meg, men er kommet til meg utenfra, kan jeg ikke etter forgodtbefinnende sjonglere med og bytte ut dens ord. Troens ord kommer alltid før meg, før min tenkning. Trosprosessen blir kjennetegnet ved at det som kommer til meg, som jeg ikke kan gi meg selv, som ikke stammer fra meg og som åpner meg, er noe konkret virkelig. Ordet er gitt på forhånd og kommer foran tanken. Tanken skaffer seg ikke selv sine ord, men det gitte ordet viser den forestående tenkning veien. Troens sosiale karakter henger sammen med ordets forrang og den «positivitet» som viser seg der. Det medfører enda en forskjell fra den filosofiske tenknings vesentlig individualistiske karakter. Filosofi er ifølge sitt vesen den enkeltes verk. Det er den enkelte som tenker over sannheten. Det uttenkte hører i det minste tilsynelatende til meg selv, kommer fra meg, selv om ingen tenkning bare stammer fra oss selv, men bevisst eller ubevisst står i gjeld til mange tanker tenkt av andre. Tanken blir fullført i min ånds indre rom. Derfor er den i første omgang begrenset til meg og har en individualistisk struktur. Først sekundært, når den blir formulert i ord, blir den meddelbar, og som regel kan den bare tilnærmet bli fattet av den andre.

I motsetning til dette er det forkynte ord det primære i troen. Mens tanken er noe indre, rent åndelig, er ordet det forbindende. Dette er måten åndelig kommunikasjon oppstår på: måten det åndelige kan bli menneskelig, legemlig og sosialt. Ordets primat sier med dette at troen på en helt annen måte enn den filosofiske tenkning, er rettet mot et åndens fellesskap. I filosofien står den private sannhetssøken i begynnelsen, og så søker den sekundært andres følge på veien. Troen derimot er først og fremst en oppfordring til fellesskap, til enhet i ånden gjennom ordets enhet. Dens mening er fra begynnelsen av vesentlig mer sosial: å stifte enhet i ånden gjennom enhet i ordet. Først i annen rekke vil den så åpne veien for den enkelte i hans personlige sannhetssøking.

Når det slik avtegner seg et menneskebilde i troens dialogstruktur, kan vi tilføye at det også kommer et Guds-bilde til syne. Mennesket får med Gud å gjøre, når det får med et medmenneske å gjøre. Troen er vesentlig rettet mot et du og et vi. Bare gjennom denne doble bindingen knytter den mennesket til Gud. Omvendt betyr det at ut fra troens indre struktur lar gudsforhold og medmenneskelighet seg ikke skille. Forholdet til Gud, til et du, til et vi, griper inn i hverandre og står ikke ved siden av hveandre. Det er mulig å se dette også fra en annen synsvinkel: Gud vil bare komme til mennesket gjennom mennesker. Han søker ikke mennesket andre steder enn i dets medmenneskelighet.

Her kan man føle seg tvunget til å innvende: Hvis «religion» skal være en virkelighet som angår alle, og Gud stiller samme krav til alle, må det ikke da være slik at ethvert menneske

har umiddelbar adgang til Gud? Må da ikke alle ha samme sjanse, og den samme visshet stå åpen for dem? Ut fra vårt utgangspunkt viser det seg kanskje hvorfor dette spørsmålet ikke trefte målet: Gud dialog med mennesket finner bare sted gjennom menneskers dialog med hverandre. Den forskjell i religiøs begavelse som deler mennesker inn i «profeter» og hørende, tvinger dem inn i å være i hverandre og for hverandre. Den unge Augustins program «Gud og sjelen - ellers intet» lar seg ikke realisere, og er forøvrig ukristelig. Religion finnes til syvende og sist ikke i mystikerens ensomme ferd, men bare i et felleskap som forkynner og hører. Menneskets samtale med Gud og menneskers samtale med hverandre står i et gjensidig betingende forhold. Ja, kanskje er Guds mysterium fra begynnelsen av menneskenes mest tvingende utfordring til en dialog, som aldri fører til noe ferdig resultat. Hvor sperret og forstyrret den enn kan være, lar den «Logos», det egentlig ord, tone igjennom. Fra det kommer alle ord, og det forsøker å uttrykke alle ord i en stadig strøm.

Virkelig dialog finner da heller ikke sted der mennesker bare snakker om noe. I sin egentlige form oppstår menneskers samtale først når den ikke lenger forsøker å utsi noe, men seg selv. Da blir dialogen til kommunikasjon. Der dette skjer, og mennesket bringer seg selv språklig inn, tales det på en eller annen måte også om Gud. Han er det egentlige tema for stridbare samtaler mellom mennesker helt fra begynnelsen av historien. Men også der hvor mennesket bringer seg selv på tale, kommer med den menneskelige værens «logos» all værens «logos» inn i den menneskelige tales ord. Derfor forstummer vitnesbyrdet om Gud, der hvor språket bare blir en teknikk for å meddele «noe». I den logiske kalkyle forekommer ikke Gud. Kanskje kommer vår vanskelighet med å snakke om Gud i dag, nettopp av at språket vårt i økende grad går i retning av å bli ren kalkyle. Det blir stadig mer et rent tegn på teknisk meddelese, og stadig mindre berøring av det felles værens «logos». I denne «logos» blir grunnlaget for alle ting anende eller bevisst også berørt.

HVOR ER DETTE?

Rett svar på side 605



NORSJØ SAG OG HØVLERI a/s

3810 Gvarv
Tlf. 35 95 54 50 • Fax. 35 95 51 38
Epost: office@norsjosag.no
Trelast - Bygningsartikler

Ønsker du hjelp til gravstell?

Vi tilbyr stellavtale for
1.300 kr pr år.

Ta kontakt med kirkekontoret!

www.Fimex.no

Utstyr til frukt og bær dyrkere

olav@fimex.no
Telefon 957 07 000

GRENLAND FAMILIEKONTOR

Schweigaardsgt. 11, 3717 Skien

Åpningstid: kl. 08.00 – 15.00, mandag til fredag

Telefonvakt kl. 10.00 – 14.00 (onsdag kl. 10.00 – 11.30)

Telefon: 35 50 58 70

e-post: grenland.familiekontor@bufetat.no

Hjemmeside: www.familieliv.no

FAMILIEVERNKONTORET ØVRE-TELEMARK

Brødløsevegen 51, 3840 Seljord

Kontor i Seljord, Notodden og Rjukan

Timebestilling skjer til kontoret i Seljord hver dag mellom kl. 08.00 og 15.00.

Telefon: 35 06 88 50

e-post: familiekontoret.ovre.telemark@bufetat.no

Hjemmeside: www.vestfam.no



3800 Bø - Tlf. 35 95 02 12

Alt
i sport og friluftsutstyr
for liten og stor

BRUKÅS SPORT A/S

Midt i Bøgata – 35 95 06 17

www.brukaas.sport.no

Nes Menighetshus

Holmenvegen 46, 3810 Gvarv

Bankgiro 2675. 65. 16441

Postgiro 3 88 02 91

LEIGE AV HUSET:

Kontakt kyrkjekontoret

Tlf: 35 10 11 20

E-post: utleige@nesmenighetshus.no



Gvarv Bakeri

Telefon 35 95 53 21



Holtskog Nyhuus Design Ans

Banner • brosjyrer
logoer • grafiske profiler
roll up • skilt • stempler
trykksaker • websider

Nyhusvegen 9, 3810 Gvarv

Tlf. 4040 4787

post@holtskog-nyhuus.no

www.holtskog-nyhuus.no

akademika

Bøker er den beste gaven!

Bøgata 52 - 3800 Bø

Tlf: 35 06 00 80

e-post: m-tbopas@online.no

Min salme

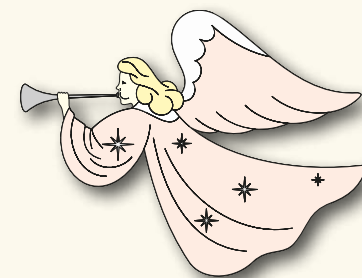
Valgt av Karin Landsverk

Fylt av glede over livets under

Norsk Salmebok (2012) nr. 586

Tekst: Svein Ellingsen (1971)

Melodi: Egil Hovland (1976)



Jeg er veldig glad i salmer, og aller mest i de som beskriver Guds omsorg for oss mennesker. Så jeg har vært innom mange salmer etter at jeg ble utfordret. Jeg tenke på Deg å få skode, elle Nærmere deg min Gud. Så var det Ein fin liten blome eller Blott en dag. Da jeg arbeidet på bofelleskapet på Furumoen sang vi ofte Han tek ikkje glansen av livet. Den er jeg også veldig glad i. Salmene gir meg håp, trøst, trygghet og fred.

Jeg måtte snu spørsmålet: Hvilken salme ville jeg savne mest hvis den ble borte? Da var jeg ikke i tvil, det måtte bli dåpssalmen: *Fylt av glede over livets under.*

Jeg er veldig glad i dåpen, og tenker med stor glede på dåpshandlingen for mine tre barn og mine tre barnebarn. Jeg synes jeg opplever en egen stemning i kirka når det er dåp. Jeg må ofte tørke tårer når jeg ser de unge og nybakte foreldrene komme inn med det kjæreste de har. Vi blir båret til dåpen som et slags bilde på at vi trenger noen som kan bære oss gjennom livet. Det er dåpens gave! Vi får én som kan hjelpe oss opp når vi snubler og faller. Kanskje er det ønsket mitt som ung om å bli jordmor som gjør at jeg er så opptatt av små barn.

Det første verset beskriver gløden over det nye livet, samtidig som vers to setter ord på bekymringene for framtida. Disse bekymringen kan vi møte med den tryggheten som dåpen gir oss. Jo flere tøffe slag vi får i livet jo viktigere er det å ha noe å gripe fast i. I dåpen får vi trygghet, håp og glede.

Det femte verset sier noe om at det som skjer i dåpen varer hele livet og inn i døden. Og det siste verset slutter med bønningen om at troen vår må være fylt av glede. Det er en bønn jeg synes er viktig. Jeg ønsker meg nok til tider litt mere glede inn i det som skjer i kirka.



Svein Ellingsen (f. 1929) skrev denne salmen i en helt spesiell situasjon. Han og kona hadde mistet sin 6 år gamle datter i en svært dramatisk ulykke. Da de ett år seinere fikk en sønn skrev han dåpssalmen i takknemlighet over nytt liv. Ulykka har preget mye av Ellingsens diktning. Der er mye vemod og sorg, men først og fremst håp. Kanskje er det denne kombinasjonen som gjør at dette er en av salmebokas mest brukte salme. Den synges også i mange andre land.

Da Svein Ellingsen sto ved gravstedet en gang sammen med deres yngste datter spurte hun hvor storesøster var. «Kroppen er gjemt i jorda, men livet er gjemt hos Gud» svarte dikteren. Sener skrev han salmen «Nå er livet gjemt hos Gud» (Salmebok nr. 872)

Karin Landsverk er pensjonist og bor på Gunheim.



Svein Ellingsen



Nordagutu Sambruksanlegg

Hvis du ønsker å leie Nordagutu Sambruksanlegg til selskaper, møter eller lignende, ta kontakt med: Malin Gampedalen, tlf. 480 83 346 Tor Moen, tlf. 476 72 067

Leiepriser:

- Sal, vestibyle og kjøkken: **kr. 1.500,-** med vask
- Vestibyle, møterom og kjøkken: **kr. 450,-** med vask



Klinikk
ANGELICA
SINENSIS

- Klassisk akupunktur
- Triggerpunktbehandling
- IMS (Intramuskulær stimulering)

MEDLEM AV
● AKUPUNKTURFORENINGEN
www.akupunktur.no

Bøgata 28, 3800 Bø // Tlf. 473 96 166

Fylt av gle - de o - ver li - vets un - der,
med et ny - født barn i vå - re hen - der,
kom - mer vi til deg som gav oss li - vet,
kom - mer vi til deg som gav oss li - vet.

2 Fylt av beven foran ukjent fremtid
legger vi vårt barn i dine hender.
Det som skjer i dåpen, gir oss trygghet.

3 Fylt av undring er vi i din nærhet!
Du som bærer verdensrommets dybder,
venter på de små og tar imot oss.

4 Ved ditt verk, ved Kjærlighetens vilje,
er vi født på ny til liv i Kristus,
til et åpent liv i tro og tillit.

5 Og ved tidens grense lever fortsatt
dine løftes-ord ved døpefonten,
dåpens lys forblir når livet slukner.

6 Større rikdom enn hva ord kan romme,
har du gitt oss gjennom dåpens gave.
Herre, la vår tro bli fylt av glede!

KRAFTTAK FOR SANG

ET RIKERE LIV, ET RIKERE LAND GJENNOM SANG!

Sangskatten i Sauherad syngende kommune:

BLÅMANN – igangsettar av heile det landsdekkande prosjektet «Krafttak for sang»

Blåmann, Blåmann, bukken min

*Blåmann, Blåmann, bukken min,
tenk på vesle guten din!
Bjørnen med sin lodne fell
kan deg taka seint i kveld.*

*Gamle Lykle, moder di,
seint kom heim med bjølla si.
Så ikring seg ho mund sjå
liksom der var fare på.*

*Det såg ut som der var naud,
kanskje no du ligger naud.
Tidt du dansa kringom meg,
mangt eg rødde då med deg.*

*Når eg låg som blind og dauv,
grov du på meg med di klauv;
ja, du ville vekka meg
opp til leiken din med deg.*

*Du var sprek og glad og god,
all mi ros du vel forstod.
Tidt du veit eg sa til deg:
«Han veit meir enn mata seg.»*

*Blåmann, Blåmann, svar meg no,
mekra med ditt kjende ljud!
Ikkje enno, Blåmann min,
må du døy frå guten din.*

«Blåmann» eller «Leitande etter Blåmann» er skriva av Aasmund Olavsson Vinje (1818 – 1870) Diktet kom på trykk for første gong i 1860 i bladet Dølen, som avslutning til artikkelen «Gjeiti». «Blåmann» er inspirert av Vinje sine opplevingar som gjetargut. Blåmann og Lykle var verkelege geiter som Vinje hadde eit nært forhold til, slik det er skildra i diktet. Bukken i diktet har inspirert kommunevåpenet til Vinje, heimstaden til dikteren, og gjeve namn til folkemusikkgruppa Blåmann Blåmann og barnebokklubben Blåmann.

Diktet blei seinare tonesett av Anne

Håvie, født 1809 i Enebakk. Eg finn ikkje fleire opplysningar om henne enn at ho var gift og hadde fleire barn og kanskje dette er den einaste melodien ho har skriva, som blei trykt i skulesangboka? Sangen er blitt ein utbreidd norsk barnesang, sunge gjennom alle generasjonar fram til i dag. Men eg har fått fortalt at nettopp sangen om Blåmann, var starten på det landsdekkande prosjektet; «Krafttak for sang» som me i Sauherad er ein aktiv del av.

Ein musikkprofessor ved lærarutdanninga i Oslo hadde tatt imot ca. 30 nye studentar og stemte i sangen om

Blåmann, som han forventet var kjent også for ungdom i 2012. Men ingen av dei hadde hørt sangen før eller hørt om forfattern Aasmund Olavsson Vinje. Da gjekk musikkprofessoren til utdanningsdepartementet og Stortinget med bekymring for at vi hadde mista folkesangen i Norge.

Frå 1990-talet var Gudmund Hernes utdanningsminister og innførte sentralstyrte skulereformer med meir teori, detaljstyrte fagplanar og nasjonale testar. Da blei sangen borte frå det målbare og viktige i skulen. Desse lærarstudentane var barn av 90-talets skulereform og hadde gått glipp av den historiske folkesangen i skulen og Blåmann. Da blei det utlyst prosjektmidlar frå departementet til alle landets kommunar, og vi var ein av dei 13 som blei valgt ut til å løfte fram folkesangen i egen bygd.

25. oktober er det Inspirasjonsdag og seminar for heile landet i Oslo. Da skal eg som Forsangar i Sauherad, få 15 minuttar til å fortelle om «Syngande Sauherad – allsangen i fokus» og vise filmen frå «Sang over vegen» i mai der Skulekorpset med alle elevar frå 1. – 7. klasse kom masjerande til sangen «Vi vandrer med freidig mot» mens barnehagebarna kom syngande til «Bim, bam, bomba» og møtte bebruarane på Bygdeheimen. Alle samla seg rundt tuntreet og delte Sangskatten i Sauherad syngende kommune. Dette gledar eg meg til å fortelle om til heile landet.

Sang har til alle tider vore ein sentral del av den norske skulen som samhandling, historiefortelling, kulturbærar, opplevelse og pedagogisk virkemiddel. Dagens hjerneforskarar har bevist at sang er den menneskelege aktivitet som stimulerer absolutt heile hjernen vår og kan reparere brutte forbindelsar som kirurgi og medisiner ikkje kan.



Elias Jakobsen Gellein

I disse dagar er det fornya engasjement for folkesangen i Norge, da sittande Kunnskapsminister vil stryke ordet sang frå den overordna lærerplanen. Dette har utløst ein storm av lesarinnlegg i aviser og på nettet og «Protestgruppa mot fjerning av sang i lærerplanen» har til nå 24 054 medlemmer.....

Elias Jakobsen Gellein er 11 år og går i 6 klasse på Sauherad barne- og ungdomskole. Han er også elev i Sauherad kulturskole og får undervisning på gitar, solosang og er med i «Kraftkoret» for 4.–7. klasse, som øver i 6.time på musikkrommet på skulen. Elias har vore solist på Eplesangen i seneprogrammet på Norsk Eplefest i tre år på rad, mens han dette året sang ein egen sang med Eplebandet på scenen.

Elias har sunge hver dag frå han var liten, og meldte seg på solosang hos meg frå 3. klasse. Han hadde et klart mål om å utvikle stemma si og opptre for andre med sang, og det gjer han stadig.

Elias huskar at dei sang «Blåmann» i barnehagen på Gvarv og han trudde da at dette var ein blåfarga geitebuk som Stratos-kua. Men nå som 11 åring får han mange gode tankar til denne

sangen. Han er sjølv så heldig at han veks opp med nære dyr, høner, kaninar og katt. Sangen om Blåmann forteller om et ekte vennskap med dyr som han har erfart kan være veldig smarte og forstå det han sier, samtidig som ein kan si alt til dyr ein kosar med.

På småskuletrinnet sang me masse, sier Elias og han blei utfordra av lærarane sine til å opptre på «Fellesbeite», som blant anna resulterte i at han starta på solosang i Kulturskolen. Nå på mellomtrinnet skulle han ønske at dei sang meir i klassa og han er redd for at sangen blir heilt borte på ungdomskolen. Men nytt i år er Folkedans i 6. klasse med nyttsatt lærar i Kulturskolen, Arnhild Brennesvik, dette er moro.

Nå i høstferien spurte Elias om eg som sanglæraren hans, ville bli med til Bø Sjukeheim og syngje, for der jobbar mamma som kokke. Vi sang både

gamle folkesangar og nyare populære sangar og alt blei godt tatt imot. Da Elias avslutta med gullbriller og pålima svart kinnskjegg som Elvis Presley, var det like før folk spratt opp av rullestolane til «Jailhouse rock»!

Etterpå spør eg Elias: *Hvorfor synger du?*

«Sang får meg alltid i bedre humør, jeg synger til musikk på mobilen min eller til gitar, mange ganger om dagen. Hvis jeg ikke hadde syngi hadde jeg sitti planta foran en dataskjerm og vert lite sosial...Jeg kommer i hvert fall ikke til å stoppe å syngje! Hvis du kommer på gamleheim skal jeg komme innom deg og syngje de sangene vi har hatt sammen.»

Takknemmeg helsing frå
Forsangar Jorid

Solveig Sollie om Gustava Kielland

Velsignet av Herren var hun en velsignelse

Stor-salen på Nes menighetshus var nesten fullsatt til misjonsforeningsmøtet første mandag i oktober. Mange ville høre tidligere statsråd og fylkesmann Solveig Sollie fortelle om Gustava Kielland, – kvinneforeningenes mor! Gvarv og Gunheim misjonsforening hadde invitert naboene til misjonsfesten: NMS-foreningene i Bø, Lunde, Ulefoss og Notodden.

Som en åpning minnet Gudrun Midtbø om misjonsbefalingen: Jesus sier: «Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden. Gå derfor og gjør alle folkeslag til disipler: Døp dem til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn og lær dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende.» – Befalingen gjelder alle, også om man er kommet litt opp i åra. Den gjelder ute i verden, men den gjelder også her hjemme i vårt eget nærmiljø, sa Gudrun, – leder i Gvarv og Gunheim misjonsforening.

Solveig Sollie fortalte at hennes interesse for Gustava Kielland startet en gang hun gikk tur på Johannes kirkegård i Skien. Da ble hun oppmerksom på Gustavas gravstein. På den står det: Velsignet av Herren var hun en velsignelse. Hun måtte finne ut mer om denne kvinnen, så hun lånte bøker på biblioteket og hun lette på nettet.

Gustava ble født på Kongsberg i mars 1800 og bar det korte og enkle navnet: Susanne Sophie Caroline Gustava Blom. Familien flytte kort tid etter at Gustava var født til Stavanger der hennes far arbeidet i tollvesenet. Hun levde opp i en tid med stor nasjonal fattigdom. – Det var denne tiden Henrik Ibsen skildrer i diktet om Terje Vigen, minte Solveig Sollie forsamling om. – Det var vanskelige tider, med mye kaos som følge av Napoleonskrigene. Svær mange mennesker sultet og frøs.

Gustavas far var embedsmann i tollvesenet, og familien hadde det tålig brant materielt. Det var et hjem preget av mye sang og musikk. Når faren kom

hjem fra arbeid på ettermiddagen hadde han satt av én time til å være sammen med barna. De samtalte og de sang. Når timen var over gikk han tilbake til jobben, men moren fortsatte «samlingsstunden».

Da Augusta var 12 år døde faren og familien flyttet til Drammen. Siden faren hadde vært embedsmann fikk Augusta gå på skole og hun fikk pianoundervisning. Ingen av delene var noe selvfølge. Som 15-åring gikk hun til konfirmantundervisning, men fikk ikke mye ut av det. Presten var tørr og kjedelig. «Jeg kjente Gud Fader, men ikke den treenige Gud», fortalte hun i ettertid. Hun hadde ikke noe problem med den skapende Gud, men syntes det med Jesus som frelser og Den hellige ånd var vanskelig.

Som barn i Stavanger lekte Gustava med en jevnaldrende gutt som het Gabriel Kirsebom Kielland. Som 20-åring møtte hun ham igjen. Han var da teologistudent, og det var han som hjalp henne fram til en bevist kristen tro. De ble forlovet, og giftet seg da Gustava var 24 år. Da var han ferdig prest og hadde fått prestestilling på Finnøy ved Stavanger. De ble veldig godt mottatt i menigheten. Gabriel var tilhenger av en teologisk retning som ble kalt brødreminigheten. De var opp-tatt av misjonsarbeid, men det var ikke så enkelt. Det skulle ikke holdes kristne møter uten gudstjenestene. Det var jo dette også Hans Nielsen Hauge slet med.

Gustava og Gabriel fikk 7 barn på 13 år. I tillegg hadde de mange fosterbarn. De fikk rykte på seg for å være snille, så derfor var det mange som i en vanskelig

TAKSERING

Tenker du på salg, kjøp eller refinansiering av eiendom?
Kontakt oss for en seriøs og rask levering.

Type eiendommer: Bolig, fritid, forretning, landbruk og tomter.



Kontor: 35 95 65 00 • Mobil 907 84 247 • E-post: oddvard@byggogtakst.no • Hjemmeside: www.byggogtakst.no

TRENGER DU NOEN Å SNAKKE MED?

Ring eller skriv. Vi er her. Alltid. kirkens-sos.no



SOS
MELDING

SOS
22 40 00 40

SOS
CHAT

KIRKENS
SOS

tid søkte til prestegården. Enkelte ganske små foreldreløse barn kom selv til Finnøy prestegård med spørsmål om å få bo der. De drev også skole for egne og andres barn i prestegården. Gabriel hadde sin oppgaver som prest, så det ble Gustava som administrerte gårdsdriften og heimen.

Etter 13 år, i 1837 flytter de til Lyngdal. På flyttelasset hadde de 7 barn og 13 fosterbarn. Prestegården i Lyngdal var i svært dårlig forfatning. Det ble bygd ny, men gjelda for dette bygget sleit Gabriel med så lange han levde.

Som 54-årig ble Gustava enke. Det var naturligvis en vanskelig situasjon. Hun bodde i embetsbolig, og måtte ut derifra. Hun solgte alt hun eide av møbler og annet inventar, og skaffet seg på den måten en liten kapital som hun levde av. Barna var voksne og etablerte med egne familier. Så hun reiste rundt og bodde litt hos hver av dem.

Gabriel Kielland var med da Det norske Misjonsselskap (NMS) ble stiftet i Stavanger i 1842. Og selskapet første generalsekretær var Andreas Hauge, sønn av Hans Nielsen Hauge. Han var også Gustava og Gabriels svigersønn.

Gustava med på generalforsamlingen i NMS i Stavanger i 1844. Der fikk hun ideen til å starte kvinneforeninger. Det var Norges første og gjennom tidene største kvinnebevegelse! Det fantes noen få misjonsforeninger tidligere, men de var forbeholdt menn. I 1905 var det ca. 3.500 kvinneforeninger for misjonen i Norge. Det var nok en viss skepsis i presteskapet mot kvinneforeninger. Man var redd for at det kunne føre kvinne vekk fra menighetene. Det var også en viss skepsis til å blande kvinner fra forskjellige sosiale lag. Selv om det var servering på møtene skulle denne være så nøktern at alle skulle ha råd til å ha foreningen hjemme hos seg. Ofte kunne foreningsmøte ta hele dagen. Da var det mant når kvinnen kom til samlingsstedet. Så drev man med foreningsaktiviteter før man igjen fikk mat før man skulle reise hjem.



Solveig Sollie holdt et interessant foredrag om Gustava Kielland på misjonsfesten på Nes menighetshus.

Mange steder var det slik at når man klippet sauene om høsten la man av ull til misjonen. Ulla ble gjort til garn og man strikket og vevde. De første årene sendt man ut store mengder ulltøy til Zululand i Sør-Afrika, men fort skjønte man at det var bedre å lage basarer her hjemme der man loddet ut det man hadde laget. Det var mer bruk for penger enn ullstrømper i Afrika! På møtene var det alltid kollektbøsse. I den kom det ikke bare mynter, men også smykker som ble omsatt for å skaffe midler til misjonen.

I NMS var man opptatt av samfunnsproblemer, og kvinnen fikk stemmerett i 1909, - 4 år før de fikk almen stemmerett.

Gustava bodde mye i prestegården i Skien. Svigersønn var blitt prost i Skien. I godt voksen alder sleit hun mye med øynene, og da hun fylt 80 år var hun nesten blind. Senere fikk hun faktisk en operasjon og fikk tilbake mye av synet. Mens hun var synshemmet dikterte hun det som ble utgitt som boka «Erindring fra mitt liv». Familien vokste seg stor, så da Gustava samlet sine nærmeste til en familiesamling på Stathelle var det 86 til stede! Gustava Kielland døde av lungebetennelse i 1889. Hun ble gravlagt på sin 89-årsdag.

Solveig Sollie omtalte Gustava Kielland som et lekende menneske med mye humor. – Selv om hun må betegnes som en glad kristen kvinne hadde hun ingen enkel tro. Hun sleit mye med tanke på at hun ikke var god nok. Men etter hvert fikk hun grepet nåden, og troen ble enklere.

– Gustava sang mye gjennom hele li-

vet, og hun skrev mange dikt. Den mest kjente sangen hun skrev var *O, jul med din glede*. Når vi syng sanger bruker vi tre vers, men Gustava skre fem vers. En annen kjent sang fra hennes dikterpenn er *Liten ekorn satt på en gren så glad*.

– Gustava Kielland var en begavet kvinne med et stort organisasjonstalent. Hun hadde syn for misjon, både hjemme og ute. Hun var trofast, med en sterk, om ikke alltid enkel, tro, sa Solveig Sollie.

Leif Raustøl avsluttet misjonssamlingen med andakt. Men først leste og sang han noen av Gustava Kiellands dikt. – Mange av diktene har naturmotiv, med en trygghet forvisning om at Gud tar seg av sin skapning.

– Bruker vi ordet kall i dag, spurte Leif. – For vi har alle fått kall fra Gud. Vi er kalt til å være Guds barn, og gjennom det få barnekår hos Gud. Men vi er også kalt eller utfordret til tjeneste for Gud. Luther sier: Alle har en tjeneste for Gud.



Leif Raustøl avsluttet misjonsfesten med andakt.

Videre er vi kalt til bønnetjeneste og til å være Guds-vitner i verden. Vi er kalt til å se mennesker med Guds blikk. Luther sier videre: Vi skal være Kristus for vår neste. Og vi er kalt til trofasthet. Gud spør etter de brennende hjerte. Jesus har ingen andre, – enn oss, avsluttet Leif Raustøl.

-is-



Bø kino viser film hver dag i Gullbring kulturanlegg i Bø.

Sjekk programmet på www.bokino.no



Se programmet og kjøp billetter på din smart-telefon. Last ned appen eBillett fra Apple Store eller Google Play. Lik oss på Facebook og få med deg alt som skjer! Meld deg på nyhetsbrev på våre nettsider.



JOKER NORDAGUTU
DIN NÆR BUTIKK

**VELKOMMEN TIL EN TRIVELIG
HANDEL HER HOS OSS.**
Vi tilbyr utkjøring av varer!

ÅPNINGSTIDER:
Man-fre: 09.00 – 20.00
Lør: 09.00 – 18.00

Nordagutuvegen 662
3820 Nordagutu
Tlf. 35 95 97 20
joker.nordagutu@joker.no

Apple Aid 10 år

Flott jubileumskonsert

Fredag 22. september feiret bistandsorganisasjonen seg selv og sine første 10 år med stor jubileumskonsert i Gullbring kulturanlegg i Bø. De hadde hentet artistene sine fra øverste hylle, og alle deltok vederlagsfritt. Det ble en stor kveld for de nærmere 400 som hadde løst billett! Igjen viste Jan Birger Akerhaugen sitt store talent, som gitarist og sanger på egne bein, og som musiker for andre artister med svært forskjellige musikalske uttrykk!



Torgeir Straand spilte Førnesbrunen.

Jan Birger startet det hele. Han har i år gitt ut plata *Ta sommeren tilbake*, og sang tittelmelodien. Så kom Marjit Vinjerui, og sammen framførte hun og Jan Birger sine selvransakende og innadvendte tekster. (se omtalen av konserten i Nes kirkeje annet sted i bladet).

Torgeir Straand ble av konferansieren Hans Olav Sauar omtalt som en av Bø's største sønner. Før han spilte slåtten *Førnesbrunen* kommenterte han opplevelsen av å komme inn på scenen: «Her kan man

kjenne varmen som skapes av at vi tenker på hverandre».

Bø Roaryclub er kollektivt medlem av Apple Aid. De deltar med penger og er aktive i dugnadsarbeidet. Sangartisten Nicoline Berg Kaasin har sin far med i Bø Rotary. For ca ett år siden var hun finalist i



Nicoline Berg Kaasin er spådd en stor og lysende artistkarriere.

Stjernekamp. I *Gullbring* sang hun sammen med multiartistens Jan Birger Akerhaugen. Og på samspillet skulle man tro de ikke hadde gjort annet enn å opptre sammen. Nicoline sang blant annet finalelåten sin fra *Stjernekamp*: *Goast*. Hun har en imponerende stemmekontroll og et enormt spenn fra høyt opp til langt nede i stemmeregistret.



Nært samspill mellom Jon Solberg (t.v.) og Jan Birger Akerhaugen.



Emil Solli Tangen (t.v.) og Didrik Solli Tangen ga til beste alt fra bursdagssangen til operaklassikere.

Gunn Synnøve var nok helt ikke forberedt på at brødrene Didrik og Emil Solli Tangen startet sin avdeling med å synge bursdagssangen for henne. Og de fikk med seg hele forsamlingen! Så sang de noen sanger med «backing musikk», og de snag til eget gitarakkompagnement.

Det er fullt trøkk når brødrene skruer opp sitt stemmemessige volum. «Det vi tror på kan vi få til –Because we believe» sang de.

Grappa Ni Liv avsluttet konserten. De tok forsamlinga med på flere reiser, blant annet Tjønne mellom og til Skaus plass i Oslo. Har man Merkeband man kan følge så går det bra å reise. «Vi må skinne på hverandre så vi lyser, eller vi må la oss skinne på» sa Jon Solberg.

Gratulerer Apple Aid med 10 år, og med en fantastisk konsert!

-is-



Blomster til alle musikerne. Fra venstre: Emil Solli Tangen, Didrik Solli Tangen, Marjit Vinjerui, Torgeir Straand, Nicoline Berg Kaasin, Jan Birger Akerhaugen, Eivind Aase og Jon Solberg.

Smått eventyrlige sauheringer

Nominert til Grammy i USA

I 2016 ble Elisabeth Holte nominert til *The Grammy Award* i USA. Elisabeth dirigerer Uranienborg Vokalensemble, og deres plate *Himmelrand* ble nominert i kategorien «Best choral performance» (Beste kor-framføring).

Elisabeth

Elisabeth Holte (55) vokste opp på Holte på Stranna i Sauherad, eller kanskje enda rettere i Nesherad. Hun begynte å spille piano da hun var fem år gammel, men det tok mange år før hun bestemte seg for å satse helt på musikken. – En periode var jeg nok ganske god på piano og jeg spilte også en del tverrfløyte.

– Konfirmasjonstida var viktig for meg. Der møtte jeg en verden jeg ikke kjente fra før. Og jeg ble utfordret til å bruke musikken min, jeg fikk prøve meg i flere sammenhenger. Blant annet var jeg med mange ganger for å spille på andaktene på det som da het Nordagutu Rekonvalesentsted. Jeg var nok litt usikker på om jeg skulle satse på musikk eller på et omsorgsyrke. Etter et år på folkehøgskole var det musikken som gjaldt. Men etter at jeg jobbet som Au Pair i England var jeg mer tilbake til omsorgen. Jeg var også innom tanke på jobbe med noe som hadde med reiseliv å gjøre. Svogeren min, Magne Hanssen, som var kantor på Ulefoss, mente at jeg burde begynne å spille orgel. Da de flyttet til Moss ble jeg med på flyttelasset for å få orgelundervisning.

– Jeg øvde vanvittig mye, det var blod, svette og mange tårer! Etter hvert kom jeg inn på musikkstudiet ved Universitetet i Oslo, der jeg tok både grunnfag og mellomfag, med orgel som hovedinstru-

ment. For å forberede opptaksprøven til Musikkhøgskolen i Oslo reiste jeg ett år til Bodø for å spille orgel med domkantoren der: Bjørn Andor Drage. Jeg øvde og øvde. I 1988 kom jeg inn på Musikkhøgskolen.

I forbindelse med opptaksprøven til Musikkhøgskolen var jeg på en konsert i Ris kirke i Oslo. Det var framføring av Johannespassjonen av J.S. Bach, og det var Grete Pedersen som var dirigent. Den konserten gjorde noe med meg! Det var veldig inspirerende og jeg opplevde at det å dirigere så spennende ut og at dette faget hadde jeg lyst til å utforske. Jeg husker at jeg tenkte at dette var noe som kanskje ville kunne passe for mine armer og hender.

– Jeg tok bachelor i kirkemusikk på Musikkhøgskolen. Her inngår dirigering som eget fag allerede fra første år. I tillegg fikk jeg dette året anledning til å vikariere som dirigent i Oslo domkirkes ungdomskor, under veiledning av Terje Kvam. I 1992 begynte jeg som kantor i Furuset kirke i Oslo. Her hadde jeg både barnegospelkor, et jentekor og et voksenkor. I Furuset var jeg i 10 år, med unntak av ett år som jeg vikarierte som domkantor i Bodø domkirke. I Bodø hadde jeg en periode ansvaret for Bodø domkor, noe som ga enda mer smak på dirigentfaget. På musikkhøgskolen tok jeg også eksamen i musikkpedagogikk, før jeg endte opp med mastergrad i kordirigering. Mine dirigentlærere har blant andre vært Grete Pedersen, Terje Kvam og Jesper Grove Jørgensen fra København. Jeg tok også noe privatundervisning hos



Elisabeth Holte dirigerer Uranienborg Vokalensemble i Uranienborg kirke.

den legendariske svenske dirigenten Eric Ericson. Et år var jeg så heldig at jeg fikk et stipend til å studere med Ericson, forteller Elisabeth med dårlig skjult stolthet. Opplegget var én hel uke i København med Eric og Danmark Radios kammerkor. Vi var tre studenter; én fra Musikkhøgskolen i København, én fra Musikkhøgskolan i Stockholm og jeg fra Musikkhøgskolen i Oslo. En fantastisk inspirerende uke. Eric var helt spesiell og han har betydd mye for meg, både som menneske og dirigent. Eric Ericson dirigerte i mange år det meget anerkjente Radiokören i Stockholm i tillegg til å være professor ved musikkhøgskolan. Han har satt dype spor i kormiljøer, og i dirigenter, over hele verden.

– Noen ganger har jeg tenkt at jeg kanskje har en form for note-dysleksis, hvis det er noe som heter det. Jeg sleit mye for å få til det med orgelspillet. Jeg var 22 år da jeg begynte å studere orgel, noe som for meg var altfor sent til å kunne nå et nivå jeg ønsket å være på som utøvende musiker. Som dirigent er bildet annerledes. Min oppgave her er å forme alt sammen til et produkt noe flere sangere/musikere fremfører i fellesskap. Jeg blir en slags katalysator. Og som dirigent for et kirkekor er det godt å ha kantorutdanningen som bakgrunn, jeg kjenner liturgien og kirkeåret. Jeg har også lyst til å nevne den gode skolen

det var å synge i Oslo domkor med Terje Kvam samtidig som jeg studerte kirke-musikk på musikkhøgskolen. Det var god og verdifull praksis.

Uranienborg Vokalensemble

Elisabeth Holte startet i en 25 % stilling som kordirigent i Uranienborg menighet i 2002. Hun overtok stillingen etter Grete Pedersen som var dirigent for Det norske Solistkor og Oslo Kammerkor. – Grete fortsatte med disse korene, så jeg ville starte mitt eget kor, forteller Elisabeth til Helsing. – Jeg ønsket å etablere et kor på høyt kunstnerisk nivå, så alle som ville være med måtte gjennom prøvesang. Mange dømte prosjektet mitt nord og ned, fordi det fra før av var flere gode kor i Oslo. Enkelte mente at det ikke var plass til flere. Men jeg hadde så fantastisk lyst, så jeg ga meg ikke.

– I aller første runde med prøvesang hadde jeg mellom 50 og 60 inne til prøvesang. Av disse tok jeg inn 12 sangere. Vi hadde vår første konsert 17. mars i 2002. Da hadde vi med noen innleide sangere i tillegg til de 12 som hadde fått prøveplass. I år har ensemblet 15-års jubileum. Vi har bygd stein på stein til det koret vi er i dag. Vi forsøker å være kloke både i valg av hvem som får plass og hvilket repertoar vi har på programmet. Sangerne skal passe sammen både stemmemessig, musikalsk og sosialt. Det er viktig at vi

har det bra som gruppe, siden vi bruker så mye tid sammen. Det er vanskelig å synge godt hvis man ikke trives. I dag er det 26 sangere i koret. Egentlig er planen at vi skal være 24 sangere, seks på hver stemmegruppe. Men nå har vi så sterke grupper av tenorer og basser at jeg har tatt inn én ekstra sopran og én ekstra alt for å matche mannsstemmene. Fortsatt må man prøvesynge for å få være med og så har man prøveplass en periode, - minst over én produksjon eller konsert. Sangerne i koret i dag består av et par musikkstudenter, noen er ferdigutdannede musikere/sangere og andre har lang korerfaring som bakgrunn.

- For meg er det viktig at vi skal holde et så høyt nivå som mulig. Når vi skal synge til Guds ære, så skal det være det beste. Og så er det jo gøy og inspirerende når vi kan foredle det vi holder på med, sier Elisabeth. Hun blir ivrig når hun snakker om dette. - Vi øver fast hver torsdag, og så er det en del ekstraøvelser før konsertene. Vi har 8-9 konserter hvert år, i tillegg til at vi synger på sju gudstjenester i semesteret og vi synger alltid i kirken ved høytidene jul og påske. Uranienborg Vokalensemble er et liturgisk kor i tillegg til å være et konsertende ensemble. I løpet av disse 15 årene har dirigentstillingen i Uranienborg menighet økt fra 25% stilling til 80%, en stilling som fullfinansieres av menigheten.

Uranienborg Vokalensemble har spilt inn tre CDer. I 2007 kom *Våkenetter*, så kom *Song* i 2011, og den siste plata til nå, kom i 2016. Den har tittelen *Himmelrand*.

- Da vi bestemte oss for å starte arbeidet med en ny plate så lette vi etter et tema, - en rød tråd. Kirken fikk ny salmebok i 2013. Hva om vi lager en ren salmeplate? Vi er jo et kirkekor, og vi synger mye salmer. Det ble salmeplate, med arrangement fra det helt enkle til de store



Her er det offisielle fotoet av produsenten Morten Lindberg og Elisabet Holte fra Grammy-prisutdelingen.

og gjennomkomponerte. Vi utfordret tre komponister til å lage helt nye ting for oss. Det var Ola Gjeilo, Marianne Reidarsdatter Eriksen (som er sopran i Uranienborg Vokalensemble) og Ørjan Matre. Vi har også med salmen *Kvar er du Gud? Kvar finn vi deg?* med melodi og gjennomkomponert arrangement for kor og orgel av Henrik Ødegaard. Plata ble spilt inn i Uranienborg kirke og det er kirkas faste organist Inger-Lise Ulsrud som spiller orgel. Det viktigste kriteriet vi plukket ut salmer etter var ganske enkelt: at vi syntes de var fine!

Grammy-prisen

- Det var plateselskapet 2L og Morten Lindberg (fra Skien) som produserte plata *Himmelrand*. Han sender inn alt han produserer til vurdering for Grammy, og han er nominert hele 18 ganger for «Beste lydtkvalitet». Det var en journalist i *Dagsavisen* som var den første som fikk tak i meg, to minutter etter at nominasjonene var offentliggjort, som fortalte meg at vår plate var nominert som én av fem plater i kategorien for «Beste korframføring». Jeg ble overrasket og trodde det var en venn som ringte og spøkte med meg! Det var ca. 500 korplater fra hele verden som var sendt inn til vurdering, forteller Elisabeth. Det hele var svært uventet og fantastisk moro!

Prisutdelinga skjedde i februar i år. Fem sangere fra koret og Elisabeth reiste til Los Angeles og var borte i ei uke.

Selve utdelingen gikk over to dager. Lørdag var det mottakelse med mat og drikke, og utdeling av medaljer til alle de nominerte. Og der ble alle de offisielle bildene tatt, bilder de skal ha til sine arkiv. Søndag var det to show. Det første var kl. 13.00, og det gikk ikke på TV. Der ble prisene til kor, jazz, folkemusikk og klassisk musikk delt ut. Det kommersielle TV-showet, som startet kl. 17.00, delte de ut priser innenfor kategoriene pop og rock. Alle som var nominert fikk være med på begge showene.

- Det var stort å få med seg dette. Det var vanvittige dimensjoner, hele showet var kjørt gjennom 8 ganger før selve TV-showet, som ble direkte sendt på TV-kanaler over hele verden. Vi satt like ved den verdens berømte artisten Adele. Hun sang på showet, og det gikk ikke så bra. Hun bommet totalt på starten, og de måtte begynne på nytt. Det kan være en trøst at selv de aller beste kan bomme.

- Det var jo litt uvirkelig å se sitt eget navn komme opp på den svære skjermen. Jeg hadde takketalen klar i veska, en tale jeg hadde testet ut på de andre som var med til LA. Etter showene var det fest, med god mat og drikke. Men de største kjendisene, som Adele og Beyoncé skygget unna denne festen.

Det ble ingen pris på Elisabeth. Trofeet gikk til den polske komponisten og dirigenten Krzysztof Penderecki for en plate der han dirigerer egne komposisjoner. Det var ikke uventet at han ble vinneren av trofeet. Men det å være nominert til Grammy, i den klassen her, det er jo gull - jeg har vunnet en nominasjon i verdens største musikkpris! Dette var et eventyr det var svært moro å få være med på.

- Det var mye tant og fjas også. Gull og glitter og rød løper. Jeg fikk lånt meg gallakjole av storesøster og bling-smykker av en venninne. Da jeg gikk inn på den røde løperen hadde jeg, som alle de andre, en egen guide. På fire plasser ble jeg stoppet for å posere for de mange ka-



Plateomslaget på CDen Himmelrand.

meraer, så jeg fikk mitt øyeblikk i rampepyset, ler Elisabeth Holte.

Nå er Uranienborg Vokalensemble i gang med ny salmeplate, denne gangen med Kåre Nordstoga (fra Notodden) som organist.

- Jeg er heldig. Jeg får være kirke musiker og dirigent i en av Oslos fineste kirker, og i en menighet som satser på musikk og kultur. Jeg får spille sammen med noen av landets fineste musikere, og jeg har gode og dedikerte sangere i ensemblet. Salmeskatten er stor, og det er en gave å få dykke inn i den, igjen og igjen, sier Elisabeth Holte

-is-

Grammy Award (Grammy) er en amerikansk utmerkelse som har blitt delt ut av Recording Academy (en sammenslutning av personer i den amerikanske musikkindustrien) siden 1959 for fremragende prestasjoner innen musikk. Prisutdelingen arrangeres hvert år i februar måned og blir betraktet som en parallell til Academy Award (Oscar) i film.

På samme måte som ved Oscar skjer utdelingen etter stemmer blant de stemmeberettigede i Recording Academy og ikke på grunn av popularitet eller antall solgte plater. Utmerkelsen har fått sitt navn etter det trofé som vinnerne mottar, en forgylt miniatyr av en gammeldags grammofoon.

Antallet kategorier som belønnes er 105 innen 30 ulike genrer.
Kilde: Wikipedia

FORMIDDAGSTREFF PÅ NES MENIGHETSHUS

På alle Formiddagstreff er det god servering, og god tid til å prate med hverandre.

Noen ganger er det åresalg, andre ganger kollekt.

Behov for skyss kan ringes til Nes menighetshus (tlf. 35 95 52 34) fra kl. 09.30 på treffdagen.

Tirsdag 14. november kl. 11.00 til 13.00

Andakt ved **Anne-Inger Lunner**. **Per Kristian Halle** viser lysbilder: *Høstfarger*. Åresalg



Per Kristian Halle

Tirsdag 28. november kl. 11.00 til 13.00

Halvor Kleppen forteller om **Snowshoe Thompson**.



Halvor Kleppen



Snowshoe Thompson

Tirsdag 5. desember kl. 11.00 til 13.00

Musikklassen på Sagavoll folkehøgskole holder førjulskonsert!



Musikklærer på Sagavoll: Janne Severinsen

GAVER TIL HELSING

Gaver kan nå Vippses direkte til Helsing.

Søk opp: Helsing eller # 97925



Film festival

10.- 11. nov. 2017

Målgruppe:
10. kl - 18 år

Bø kino
Bø bedehus

Påmeldingsfrist:
1. november



Påmelding og meir info:  **FilmFestival 2017**



Arr: Trusopplæringa i Bø kyrkjelyd
og Sauherad og Nes søkn

Kun kr 300,- for 3 filmer,
mat og overnatting!

Minnegudstjeneste i Sauherad kirke

lørdag 4. november 2017 kl. 17.00

I minnegudstjenesten leser vi opp navnene på dem som er døde det siste året, vi tenner lys til minne om hver enkelt og har de etterlatte i tankene. Det er en gudstjeneste med tid til ettertanke og stillhet, med musikk, salmer, dikt og tekster.

Det vil også bli tent et lys for den navnløse sorg; det være seg sorg i forbindelse med tap av vennskap, helse, samlivsbrudd eller konflikter med mennesker som står en nær. Eller det kan være gammel sorg som fremdeles gjør vondt. Kanskje handler det om å forsone seg med at livet ikke ble slik vi hadde drømt om. Hver og en kan få fylle dette siste lyset med sin egen smerte.

Minnegudstjenesten er ikke bare for dem som har mistet en av sine nærmeste det siste året, den kan treffe noe i oss alle – uavhengig av livssituasjon. Velkommen til en stillferdig gudstjeneste!

Sokneprest Anne-Inger Lunner, diakon Ivar Solbu og kantor Bruno Hageman deltar i gudstjenesten. Angelika Faber Karsrud spiller bratsj. Det blir musikk i kirkerommet før og etter gudstjenesten.

Hilsen
Anne-Inger, prest
Bruno, kantor
Ivar, diakon

Arrangement på Evju Bygdetun

FOREDRAG I FJOSET

Onsdag 22. november kl. 19.00 Evju Bygdetun

Dyr til nytte, glede og besvær? - fra forskning på bever og hund i hjertet av Telemark ved Frank Rosell fra Høgskulen i Sør- Øst Norge.
Boksalg ved Akadmika Bø.
Inngang kr. 150,- (terminal/kontant)

JUL PÅ EVJU BYGDETUN

Søndag 10. desember kl. 12.00 – 17.00

- Julemesse og Nissefest på ein dag med ekte julestemning.
- Salg av julemat og julegaver, aktivitetar og opplevingar.
- Oppstuguskjenk med kulturhistorie.
- Konsertar og danseframføring i Møllargutstugo.
- Gardsnissen i Th kittelsenstugo med pølsesteiking på bål.
- Ponnyridning, spiking, veving og toving.
- Nissespel ved Kraftkoret og Hans Jacob Sand og Juletrengang.
- Matsalg i Våningshuset og Eldhuset: elgsuppe, rjomegraut og risgraut, nysteikt kling og lappar til kaffien.

Gratis inngang

BAKLUKESALG

Lørdag 4. november 2017
kl. 11.00–15.00 på Gvarv Torg.

Still opp som kjøper eller selger.

Kontaktperson:
Lilleba tlf. 975 32 533.

Vel møtt!

Gvarv Vel og Næringslag

Invitasjon



Sauherad Historielag inviterer til avduking av informasjons-tavler og orientering om gamle dagar på Gvarv ved lokalkjente folk.

Lørdag 4. november 2017 kl. 1200
ved Gvarv Bakeri

Vel møtt!

*Arrangementet er i samarbeid med
Gvarv Vel og Næringslag*

Vi minner om

BIBELTIME

Tema: Luther og Galaterbrevet

Bibeltimholder:

Tom Arne Møllerbråten

Galaterbrevet spilte en avgjørende rolle i Luthers oppdagelse av evangeliet, og kan derfor oppfattes som en nøkkeltokst for å forstå reformasjonen. Vi går gjennom brevet og ser samtidig på noen av Luthers kommentarer til teksten.

Nes Menighetshus,
torsdag 9. november, kl. 19.30
Enkel kveldsmat.

Nes menighetshus
torsdag 2. november 2017
kl. 18.30

MISJONSBASAR

- Misjonsstoff
- Sang og musikk
- God servering
- Åresalg med fine gevinster

*Menighetens Misjonsutvalg ønsker
alle hjertelig velkommen!*

HJUKSEBØ HUSFLIDSLAG

Hjuksebø Husflidslag inviterer til **JULEMESSE** på Hjuksebø gamle skole
lørdag 25. november kl. 11.00 – 16.00

- Mye fint håndverk å få kjøpt!
- Åpen kafe!

*Vi ønsker alle velkommen til en hyggelig prat og handel!
styret i Hjuksebø Husflidslag.*

Hjuksebø Husflidslag inviterer til julemesse lørdag 25. november. Ønsker du å delta for å selge varene dine, kan du ta kontakt med Anlaug Haugen (mob 482 88 929). Du får da tilsendt påmeldingsskjema som du må returnere **innen 10. november** til

*Hjuksebø husflidslag
Hagenvegen 7
3683 Notodden.*

Hjuksebø Husflidslag holder hus i Hjuksebø gamle skole. Vi har vevegruppe; malegruppe, hobbygruppe (strikking, brodering) og trearbeidsgruppe.

Har du lyst til å komme på besøk?

Kanskje du vil være med i ei av gruppene våre?

For mer informasjon: ring Tordis Heggertveit (mob 906 21 365)

Marko Milosevic

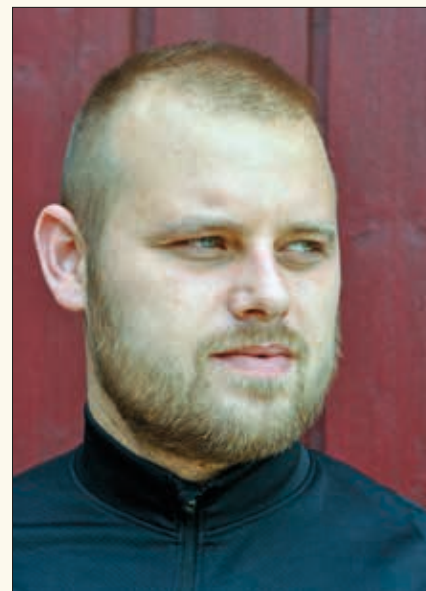
Han heter Marko Milosevic. Han kommer fra Serbia og er 28 år gammel. Han bor på Akkerhaugen. Han snakker serbisk, litt norsk og litt engelsk.

Av Izel Suliman

Han kom til Norge 27. januar 2017, og han er veldig flink i norsk og han vært her bare ti måneder. Ti måneder er vanligvis ikke nok tid til å lære norsk, men Marko er ivrig og har lært mye

Han holder seg i form fordi han går på Gullbring. Han liker å svømme, gå tur, og spille fotball.

Han giftet seg i Serbia for to år siden. Kona hans jobber i hjemmetjenesten i Sauherad kommune, og hun kom hit for fem år siden, men de giftet seg i landet deres.



Marko har jobbet i bank og han håper får sånn som den jobb i Norge, men han vet at han trenger å bli veldig flink med norsk derfor studere han mye hjemme og bruker internett for det. Han har arbeidet i kommunen i landet sitt.

Nå går han på voksenopplæring tre dager i uke og han kos seg i Gullbring to dager i uka.

Han håper å få et godt liv i Norge, men han vet at for å få et godt liv i Norge trenger han å finne jobb.

Han er veldig glad i å bo i Norge, men han savner landet sitt.

Brudeferd

Dei løyste den tynne fletta
og la henne ned
i brudeserken
Brudgommen ventar
si brud

Dei sette ljøs staken
I staken brann ljøs
i nott
Brudgommen ventar
si brud

Dei batt ein krans
og la oppå
på loket la dei ein krans
av myrull og bar
Brudgommen ventar
si brud

Timeglasaset var fullt
var for litt sidan fullt
Sola stend raud i skaret
drypande raud
Brudgommen hentar
si brud.

Liv Holtskog
i diktsamlinga *Skurdsong* (1971)

KRIMTID MED JØRN LIER HORST

Mandag 6. november kl. 18.30 – Idunshall Akkerhaugen

Jørn Lier Horst har bakgrunn som en av landets mest erfarne politietterforskere, men er også kjent som en av Nordens mest suksessrike krimforfattere. Gjennom sitt arbeid som etterforskningsleder kjenner han godt til både miljøet og metodene han skriver om.

Handlingen er som hentet rett ut av en politimanns hverdag, både når det gjelder rutine og dramatikken. Bøkene gir et sjeldent detaljert og realistisk innblikk i hvordan alvorlige kriminalsaker blir etterforsket, samt hvordan både politi og presse arbeider.

For sitt forfatterskap er Jørn Lier Horst blant annet belønnet med den norske Bokhandlerprisen, Rivertonprisen, den nordiske Glassnøkkelen og den prestisjetunge Martin Beck Award. I tillegg til bøkene om Wisting skriver Horst også spenningsbøker for barn og unge.



RØRLEGGERMESTER A/S
HELGE KISFOSS

Telefon: 995 15 155

RØRLEGGEROPPDRAG
I SAUHERAD, BØ OG NOTODDEN

- * VI TOTAL-FORNYER DERES BAD
- * SERVICE PÅ RØR OG ARMATUR
- * BRØNNPUMPER MED UTSTYR
- * AVLØPS RENSEANLEGG
- * VARMEANLEGG

TA GJERNE KONTAKT FOR TILBUD!



TELEMARK
BEGRAVELSESBYRÅ

NORHEIMS EFTF. AS

JARL OLAV RUGTVEIT

Bø-Sauherad-Nome

Distriktets begravelsesbyrå siden 1972.

Døgnvakt

35 95 52 80
41 60 38 40

begravelsesbyraet@online.no

Eget gravsteinverksted

For ny gravstein, gravering,
rens eller restaurering.

50-årsjubilanter i Sauherad kirke

Konfirmert i Sauherad kirke 28. mai 1967.
Samlet til fest søndag 24. september 2017.



Foran fra venstre: Eva Synnøve Høgstad Thorstensen (Stathelle), Kirsten Berge Sætre (Skien), Mari-Anne Jensseter (Hørte), Bergit Kaasin (Oslo), Torhild Aavik (Bø), Anne Lise Simones Bakke (Nordfjordeid) og Gjertrud Charlotte Hauen Solheim (Skien).

2. rekke: Kjell Ivar Schia (Sauar), Lajla Omlid Steen (Notodden), Gunhild Synnøve Kåsin Øvrebø (Akkerhaugen), Gunn Inger Wåla Høyland (Etna), Olaug Løkka Hansen (Skien), Margit Helene Skobba Myklebust (Myklebost) og Lars Roe (Gvannes).

Bak: Halvard Kåsa (Notodden), Oddmund Hvitås (Hørte), Sveinung Vaalanes (Akkerhaugen), Helge Knut Solheim (Akkerhaugen), Halvor Haugholt (Kongsberg) og Arne Slaaen (Hjuksebø).

50-årsjubilanter i Nes kyrkje

Konfirmert i Nes kyrkje 4. juni 1967.
Samlet til fest søndag 24. september 2017.



Foran fra venstre: Gro Birgit Teksten Sannes (Gvarv), Aud Bjørnfeld Deilrind (Gvarv), Torhild Norendal Ingebretsen (Sauar), Signe Lindtveit Johannessen (Lillesand), Randi Lindtveit Nilsen (Myre i Vesterålen), Åse Darrud Ringsevjen (Ulefoss) og Kristin Underberg (Kragerø).

2. rekke: Torgrim Kaasa (Gvarv), Anne Underberg (Gunheim), Gunn Aasta Wroldsen Årnes (Gvarv), Mone Eli Sæland (Oslo), Astrid Slemmelid Østerlid (Bø) og Kittil Gunnheim (Ulefoss).

Bak: Fritjof Haug (Gvarv), Halvor Sølverud (Sætersbø), Jon Reidar Nilsen (Sætersbø), Sveinung Holtan (Gvarv) og Harald Kaasa (Morgedal).

60-årsjubilanter i Sauherad kirke og Nes kyrkje

Konfirmert i Nes kyrkje 6. oktober 1957 og Sauherad kirke 13. oktober 1957. Samlet til fest søndag 24. september 2017.



Foran fra venstre: Ingebjørg Sundsvalen Dale (Nordagutu), Anne Røste Bergan (Gunheim), Alfhild Margit Jonsås Yli (Notodden), Borgny Slaaen Kisfoss (Nordagutu), Ingeborg Kristine Øvrebø Haugen (Notodden), Gunhild Anna Hellstad Rønningen (Akkerhaugen), Gunhild Gåserud Ringsevjen (Ulefoss), Anne Gunn Darrud Langkås (Gvarv) og Birgit Helene Øygarden Østbø.
2. rekke: Nils Torbjørn Våer (Gvarv), Svein Erik Gravklev (Akkerhaugen), Gunnar Gjermund Skobba (Revetal), Kjell Hilmar Kåsin (Moss), Halvor Haug (Ulefoss), Helge Lindheim (Fredrikstad), Sigbjørn Engebretsen (Nordagutu), Halvor Braathen (Ulefoss), Hans Arne Hellstad (Ulefoss), Thor Laskemoen (Oslo) og Halvor Sunde (Nordagutu).
Bak: Torkild Kaasa (Bø), Jon Oddvar Slåttun (Hørte), Arild Gunnar Dalen (Sandefjord), Kåre Hjalmar Slåttun (Skien), Ingebret Storkås (Gvarv), Sverre Asmund Flåtinn (Akkerhaugen), Torstein Steinarsrud (Sætersbø) og Birger Holtan (Porsgrunn).

TROSOPPLÆRERVIKAR

Anne GjØra er tilsatt i et vikariat som trosopplærer i Sauherad og Nes sokn. Vikariatet er en 50 % stilling. Stillingen er normalt i 30 %, men siden diakon Ivar Solbu vikarer i 20 % som prest i soknet, er de frigjort lønnsmidlene brukt til å øke trosopplærerstillingen.

Anne GjØra (29) vokste opp på Vest-sida i Porsgrunn. Familien var aktiv i Frikirka, med kor, drama og dansgruppe. Familien var glad i friluftsliv, og Anne var med i ei speidergruppe. Hun gikk videregående skole på Kvitsund, på linja for allmennfag. Så gikk turen til Fjellheim bibelskole i Tromsø. - Det var et flott år. Vi lærte mye om Bibelen, det var svært sosialt, og vi fikk se og oppleve mye av Nord-Norge gjennom reisevirksomhet. Og det var der jeg traff han som skulle bli mannen min! forteller Anne til Helsing.



Anne GjØra er tilsatt som trosopplærer i Sauherad og Nes sokn.

De reiste sammen til Val videregående skole på Nærøy der de jobbet som miljøarbeidere. Anne jobbet også noe i barnehage. Så ble de begge studenter i Bø, og begge studerte idrett. Anne brukte litt lang tid på bachelor-graden sin, for i tillegg til å studere så fikk hun barn.

Familien leide hus på Sagavoll i to år. Anne var hjemme med barn mens mannen Martin var, og er, landslags-sjef for Telemarkskjørerne på ski. Nå har familien kjøpt et småbruk på Vreimsida i Bø. - Vi ville bo på et

rolig sted, og ha nærhet til naturen. Vi tror dette er godt sted for å vokse opp for barna våre som nå er 2 ½ og 6 år. Mange framtidige prosjekt venter på oss på småbruket!

-Jeg gleder meg til å være trosopplærer. Jeg tror det blir en givende, spennende og utfordrende jobb. Hva skal drive mye er mye bestemt av menighetens trosopplæringsplan. Først jobb er å sette meg godt inn i den, sier Anne GjØra.

-is-

Midt-Telemark

soul children



Midt Telemark Soul Children

holder en stemnings-full julekonsert i Nes Kyrkje på **Luciadagen 13. desember kl. 19:00**. Dette blir virkelig en flott julekonsert, som passer voksne og barn. Billett fås kjøpt v/ inngangen.

Velkommen

«Denne konserten må du bare få med deg»
Menighetsblader Helsing

Juleverksted

Lørdag 25. november kl. 12-14

Idunshall på Akkerhaugen.

Akkerhaugen Vel inviterer til sitt årlige juleverksted for barn.

Det vil koste 50 kr,- pr. barn.

Hjertelig velkommen til en koselig førjulsstund.



Velkommen til julekonsert!

Janne M. Severinsen med band inviterer til stemningsfulle julekonserter i Nes kyrkje **9. desember kl. 18:00 og 20:00**.

Inngang 200,- kr
Student 100,- kr.

Julegrantenning

Julegrantenning lørdag
2. desember kl. 17.00
på Sauherad Bygdeheim:

- Tale, lysene tennes, vi synger og går rundt juletreet.
- Gløgg og pepperkaker.
- Kanskje kommer nissen?

Alle velkommen!

Felles fysio- og ergoterapitjeneste

Fysio- og ergoterapitjenesten i Bø og Sauherad er tidlig ute med å se mulighetene en sammenslåing av kommunene gir og jobber nå for en samlet fysio- og ergoterapitjeneste. Enhetsleder for helse og legetjenester i begge kommune, Ingunn Espesett Vreim, sier at sammenslåingen vil gi et mer robust fagmiljø som igjen vil gi bedre tjenester til innbyggerne. Hun sier videre at pasientene skal fortsette med tilbudet slik de har avtale om i dag og at tjenestesammenslåingen vil gjelde fra februar/mars 2018.

«Lageret for hjelpemidler er også en del av tjenesten og i Sauherad skulle denne flyttes til Sauherad bygdeheim på grunn av ombygging på Furumoen. Dette ville koste penger. Bø kommune ble kontaktet med spørsmål om en kunne tenke seg å samlokalisere hjelpemiddelageret for de to kommunene» sier Espesett Vreim. Dette har det nå kommet til administrativ enighet om. Fellesnemnda innstiller videre til de to kommunestyrene som skal behandle saken 6. november i Bø og 16. november i Sauherad. «Vi ser et økende behov for kompetanse og kapasitet i forhold til hjelpemidler. Det vil styrke tilbudet til brukerne at vi samler utstyret og kompetansen på ett sted. Bø kommune har nye og moderne lokaliteter og det er slik sett naturlig å flytte avdelingen dit, men en vil opprettholde ett nær-lager i Sauherad»

Arbeidet startet med et fellesmøte med alle ansatte. Tillitsvalgte og vernetjenesten har deltatt i prosessen og det har blitt gjort en grundig risiko og sårbarhetsanalyse.



Enhetsleder for helse og legetjenester
Ingunn Espesett Vreim

Den sammenslåtte tjenesten vil ha to ergoterapeuter i tillegg til sammen 1,8 årsverk, 3 fysioterapeuter, 1 fysioterapeut turnuskandidat og 2 teknikere (vaktmestere tilknyttet hjelpemidler). «Det er positivt at vi slår oss sammen. Da kan vi spesialisere oss, og gi et faglig bedre tilbud og blir ikke så sårbare ved sykdom og ferieavvikling, sier Espesett Vreim.

Nytt tilbud i Sauherad kommune

HVERDAGSREHABILITERING

Ole Martin Galborg er tilsatt i en nyopprettet stilling som fysioterapeut i Sauherad kommune. Nå er det hverdagsrehabilitering som gjelder.

– Når en person opplever funksjonsfall, og ønsker seg opp igjen, skal vi komme inn med en tettere og mer intensiv oppfølging og trening enn tidligere, sier han til Helsing

– Når et menneske opplever fall i sitt funksjonsnivå, for eksempel etter et hjerneslag, vil det komme et tverrfaglig team hjem til vedkommende for å kartlegge situasjonen. Teamet består av ergoterapeut, fysioterapeut og sykepleier. De skal utgreie brukerens egne mål. Ut fra dette skal det lages en intensiv opp-treningssplan. Så skal opptreningen settes i gang umiddelbart. Treningen skal foregå i hjemmesituasjonen for på den måten å bli mest mulig overførbar til dagliglivets oppgaver.

– De viktigste ordene i dette opplegget er tverrfaglighet og intensivt! Og alt skal styres av hjelpemottakerens egne mål, ikke av våre, og skal være individuelt tilpasset. I tilfelle målene som settes opp ved starten må omdefineres, så er det brukeren selv som må gjøre det.

– Den enkelt kan selv søke om å få være med på dette opplegget. For mer informasjon kan man kontakte meg (tlf. 35 95 72 12) eller kommunens tildelingskontor, sier Ole Martin Galborg.

-is-



Fysioterapeut Ole Martin Galborg er tilsatt for å drive med hverdagsrehabilitering.

Breispora vandring (Alle foto: Ole Thor Ripegut)

ble svært vellykket

Kulturminnedagen 17. september 2017.
Årets tema var: Kulturminner i samfunnets tjeneste.
Vandring fra Nordagutu stasjon og til Kullhuset langs den gamle skinnetraseen.



Vi fikk lov til å gå innom EL-avdelingen for å se på alt utstyret.



Her ser vi flokken bevege seg videre fra omformerer og ned mot Flathus.



Ved Fossli møtte vi selveste Møllerguten i Johannes Sundsvøalens skikkelse.



Hildegunn Pedersen fikk lyst til å ta en tur på skinnegangen.



Ved Øroeldalen minnet Gunn Karin om at her hadde det vært danseplass.



Eivind holder foredrag.



Matkø. Det var stor rift om suppa (spa) til bygdekvinnelaget.



På Kullhuset bidro Sauherad musikk-korps til den hyggelige stemningen.



Hilda Sørums fløytetoner lokket folket opp fra brua ved Fanteplassen.



Stor takk til Sauherad bygdekvinnelag for innsatsen!

Nytt liv i smia på Hørte

Studio Hørte

Det har oppstått nytt liv i den gamle smia på Hørte gård, også kalt Kapteinsgården. Nå smir man ikke med jern, men man pumper jern! Lene Wendelborg Hørte har flyttet hjem igjen fra Oslo, og har startet Studio Hørte.

Studio Hørte er åpen både for individuell trening eller for grupper, alt med instruktør. Timeplanen for senteret kan man finne på Studio Hørtes Facebook-sider. – Ellers er det jungeltelegrafan som rår, forteller hun til Helsing. – Vi som bor slik vi gjør, kan foreta mye av treninga vår ute i naturen. Men styrketrening kan det være vanskelig å få til. Her på Studio Hørte kan man trene sammen med andre i alle aldre. Det er gøy! Skal man ønske å fortsette å trene er det viktig med mestring. Ingen har motivasjon til å drive med noe over tid som de opplever at de ikke får til.

– Målet for treninga her i studioet er at den enkelte skal bli sterk nok til å gjøre det man har lyst til. Dette er ikke behandling, det er trening. Noen ganger må jeg sende folk som kommer hit videre, for eksempel til fysikalsk behandling hos fysioterapeut. Jeg driver livsstilstraining.

– Det er mye feiltrening når det gjelder styrketrening, men ofte er det bare småting som trenger å bli korrigert. Jeg brenner for at den enkelte skal ta ansvar for egen helse på en slik måte at man kan klare seg selv lengst mulig. I tillegg til å jobbe med å øke styrken så trener vi mye med tanke på balanse og bevegelighet, sier instruktør Lene.



Lene Wendelborg Hørte driver treningsstudio på Hørte.

I tillegg til å gi tilbud om trening for enkeltpersoner eller i grupper kan Lene også tilby tilpasset tilrettelagt trening for bedrifter som ønsker å gi sine ansatte et godt opplegg.

–Vi har allerede fått en god del faste brukere, men det er stadig plass til flere. Jeg kan utvide tilbudet etter hvert som det er behov. Det blir en egen stemning i lokalet når folk i forskjellig alder og med forskjellig behov trener sammen.

Lene har mastergrad i idrettspsykologi fra Norges Idrettshøgskole i Oslo, og hun har 20 års erfaring som instruktør og personlig trener. Hun

har jobber i treningssenter, men den lengste perioden i Oslo jobbet hun i stor bedrift med treningsopplegg for de ansatte. Hun jobbet i Oslo fram til siste nyttårsskiftet.

Gjennom hele året selger Lene sko. Skoene er norsk-utviklet og er et godt alternativ til joggesko. Disse skoene egner seg særlig til vandring på asfalt og grus, men kan også brukes som treningssko. Om sommeren ønsker Lene å bruke lokalet på Hørte som kunstgalleri og gårdsbutikk.

– Jeg ønsker at Studio Hørte skal være et samlingssted her på Hørte. La oss kalle det «kortreist trening». Her kan man lære ting man kan ta med hjem for å praktisere det videre. Mange unngår trening fordi de synes det er vanskelig. Dette skal være et lavterskeltilbud som stimulerer folk til å gjøre det lille som kan skape en stor forskjell.

-is-



– Målet for treninga er at den enkelte skal bli sterk nok til å gjøre det man har lyst til, sier Lene Wendelborg Hørte.

Thank God it's Friday (tGif)

Ungdomsklubb for 8. klasse og oppover i underetasjen på Nes menighetshus. samles annenhver fredag kl. 19.30 til 23.00.

Vi **spiller** bordtennis og diverse brettspill, hører musikk og noen ganger ser vi film, – kort sagt et fint sted for å være sammen med andre ungdommer. Vi har **kiosk**, så det er anledning til å kjøpe mat, brus og noe annet digg.

Datoer høsten 2017:

Fredag 3. november

Fredag 7. november

Fredag 1. desember

Fredag 15. desember



følg oss på Facebook



TGIF

Bilder fra
Norsk Eplefest 2017



Markedsdagen 23. september startet med Musikk og Lyrikk i Nes kyrkje. Musikken var ved Johannes Sundsvaalen (bildet) og Bruno Hageman. Ivar Solbu leste dikt av blant annet Liv Holtskog, Hans Børli Halvor J. Sandsdalen og Ingebjørg Kasin Sandsdalen.



Ca. hundre mennesker gikk Eplevandringen fra Nes kyrkje og til Gvarv. Og det var masse smaksprøver underveis.



Litt vått, men flott å gå i det fruktbare kulturlandskapet på Nesodden, her på vei ned mot Langgjordet.



Elevene på blomsterdekoratørlinja på Porsgrunn videregående skole hadde dekorert hele Gvarv stasjon, med epler og høstens farger.



Fylkesordfører Sven Tore Løkslid holdt åpningstalen på markedsdagen på Gvarv. Han erklærte Gvarv som Norges frukthovedstad, og syntes det var fantastisk med ei bygd som profilerer seg på frukt og kunst. -Eplefesten er samarbeid i praksis, på sammen måten som fruktbondene har klart for å skape Sauherad til den fruktbygda det har blitt. Det har krevd hardt arbeid. En positiv og optimistisk holdning har gjort dette lettere. Satsinga på frukt i Sauherad gjør oss til stolte Telemarkinger, sa fylkesordføreren. -Her har man tort å tenke nytt, man vinner ikke på gårsdagens tanker, sa Løkslid og erklærte den 12. Eplefesten for åpnet.

Aina Bartmann ble tildelt årets Gulleple. Juryens begrunnelse: «Fra ung alder har Aina Bartmann vært opptatt av å forvalte lokale verdier og sikre produksjon av mat i hele landet. Som geitebonde i Lyngen i Troms skaffet hun seg erfaring som hun tok med videre som leder av Norges Bonde og Småbrukerlag. Satsningen på lokalmat har vært viktig for økt mangfold og som gründer og leder av Bondens Marked i 11 år, var hun med på å skape en verdifull markeds plass for omsetning av lokale matprodukter. Gjennom årene har hun hatt en rekke verv innen ulike organisasjoner. I dag er hun politisk rådgiver i Oikos der hun er opptatt av et mer miljøvennlig og dyrevennlig landbruk, også som inspirator for den øvrige delen av norsk landbruk». Aina Bartman takket for en flott pris. -Det er en inspirasjon til videre arbeid. Her i Sauherad opplever jeg å møte troskap mot tradisjonene og åpenhet for det nye. Man tenker alltid kvalitet, og er faglig nysgjerrig. Og alt for å skape gode miljø å leve i,



sa Aina Bartman, og avslørte at hennes favorittepler er Glasseple (Transparent) og Åkerø



Bork Sæl Ower (15) fikk Sauherad kommunes Ungdoms Kulturpris for 2017. Bork driver med Wakeboard og Snowboard. Om sommeren trener han i wakeboard-banen på Norsjø Ferieland på Akkerhaugen to ganger om dagen. I sommer vant han NM for junior og ble nr. 4 i seniorklassen. Han har også konkurrert ute i Europa. Her sammen med ordfører Matte Haugholt og kultursjef Hilda Sørum.



Det var mye spennende program fra scenen under markedsdagen. Blant annet fikk mange unge talenter prøve seg foran et stort publikum. Skulle denne tilhøreren ønske seg noe så måtte det være at de som ikke ønsker å høre går litt bort fra scenen når de skal prate. Alle medlemmene i gruppa Stusslig går på musikklinja på Skien videregående skole. Aurora Sand Venaas (t.v.) er fra Gvarv.



Kris Boye Lauritzen Kristoffersen fikk ungdomskulturprisen i 2016. Han har en nydelig og dyp bass, ideell for sanger av Johnny Cash.



Elias Jakobsen Gellein har lært både gitarspill og solosang i Kulturskolen. Han imponerte alle med sin opptreden under Eplefesten. Her er han på scenen sammen med konferansier og bassist Tom Arne Møllerbråten.



Ivar Egeland, elev på Sagavoll folkehøgskole, fasinerte alle med sin Elvis-tolkning.

Også i år hadde kreative elever fra Sagavoll laget et flott eplebilde.



Alle barn som ville kunne være med å dans «bli-med» dansen.



Sauherad bygdeheims «sykkeldrosjer» var i flittig bruk på markedsdagen.

Haydom misjonshospital i Tanzania

Sykehuset og folket har vokst fram sammen, og er gjensidig avhengig av hverandre

På Formiddagstreffet på Nes menighetshus i slutten av september var det besøk av Odd Evjen. Han er barnebarnet til doktor Olav Olsen som i 1955 startet Haydom misjonshospital i Tanzania. – Haydom og folket har vokst fram sammen, sa Odd Evjen. – Stedet er en stolt fortelling om helhetlig diakoni gjennom over 60 år.

Olav Olsen hadde vært misjonær i Kina, men da landet ble stengt for misjonsvirksomhet ble han flyttet til Tanzania. Da ideen om et hospital kom ville myndighetene at sykehuset skulle legges til Haydom i landsdelen Arusha. Der bodde det ingen mennesker! Området hadde vært svært plaget med sovesyke, så alle hadde forlatt stedet. Nå var området «friskmeldt», og folk kunne begynne å flytte tilbake. Det var Norsk luthersk Misjons-samband og svensk misjon som sammen startet sykehuset.

Historien om Haydom er også i stor grad historien til familien Evjen Olsen. I 1961 kom Odds foreldre Ole Halgrim Evjen Olsen (1928–2005) og kona hans Kari Olsen, bare kalt Mamma Kari, til Haydom. Flere av deres barn og barnebarn har arbeidet på sykehuset i forskjellige funksjoner. Mamma Kari kom hjem til Norge i 2012, 85 år gammel, og bor på Sørlandet.

I dag er hele ledelsen ved Haydom fra Tanzania, og sykehuset eies og drives av Den lutherske kirke i landet. Det er 420 senger, og hvert år er det ca. 14.000 pasientdøgn. Sykehusets totale budsjett er på vel 40 millioner norske kroner. Det meste av disse pengene kommer fra Norge, - fra NORAD og Kirkens Nødhjelp. Også Haydom Venner i Norge samler inn betydelige beløp. Ole Halgrim Olsen



Odd Evjen fortalte om Haydom lutherske sykehus på Formiddagstreffet i slutten av september.

hadde en stor evne til å mobiliser mennesker, både hjemme og ut i Tanzania. Kirkens Nødhjelp kom inn i bildet i 2014, og de norske midlene kanaliseres gjennom dem. Odd Evjen er ansatt i Kirkens Nødhjelp. Også Diakonhjemmet i Oslo er inne for å gi styret og ledelsen for Haydom større kompetanse innen ledelse. De har ikke noe med den konkrete driften av sykehuset, deres oppgave er kompetansebygging.

– Vi må stadig jobbe for at den tanzanianske stat tar et større ansvar, både for helse og utdanning. Samtidig, hvis staten ikke gjør det, er det viktig å vide-



Torbjørn Omholt har besøkt Haydom flere ganger, og fortalte fra disse besøkene.

reføre noe som har vist seg å fungere meget godt, sa Odd Evjen. –Tanzania er en stor «gull-produzent», men bare 7 % av verdiene forblir i landet. Det er jo ikke et slik Tanzania vi vil ha. Landets økonomi vokser med 7 % i året, da er det viktig å bevisstgjøre på fordelingspolitikk.

Hospitalet på Haydom har vært en motor i hele områdets utvikling. – Sykehuset og folket har vokst fram sammen, og er gjensidig avhengig av hverandre. I Arusha møtes fire afrikanske språkgrupper og kulturer, og det har vært viktig å jobbe med kultur. Der er store samlinger der folkegruppene møtes og der de får anledning til å fortelle sine historier. Tanken bak dette er ordtaket som sier: Jeg er et menneske gjennom andre mennesker. Kulturen er med på å gi menneskene identitet.

– Haydom er et møtested for kultur, men også for lokal økonomi. Man er opp-

tatt av å ansvarliggjøre myndighetene både lokalt og nasjonalt, først og fremst i forhold til anti-korrupsjonsarbeid. Det er opprettet lokale spare/låne-grupper. Det er jo en idé som kan føres helt tilbake til Martin Luther. Medlemmene i ei gruppe har ei felles kasse der de kan spare, men også der de kan låne til gode formål. Kassa har fire lås, så det må være minst fire personer tilstede for å åpne den. Det forebygges at penger forsvinner eller brukt til korrupsjon, sa Odd Evjen.

I tillegg til medisinsk og kirurgisk avdeling har sykehuset en egen psykiatrisk avdeling. Det er mye alkoholmisbruk i området, og mange trenger hjelp til å komme ut av dette. Sykehuset har en egen forskningsavdeling. Svært mye av forskningen handler om mor-barn, og Arusha har nå den laveste barnedødeligheten i Afrika sør for Sahara. Sykehuset driver også med utdanning. De utdanner sykepleiere, jordmødre og laboratorieteknikere. De driver stor gårdsdrift, og alt som det over hode er mulig å lage lokalt, lager de selv. De har også et stort sol-celleanlegg, slik at de produserer mye av sin egen energi.

– Diakoni er å skape en kobling mellom troen på Gud og troen på seg selv. Verdighets-aspektet er svært viktig. Franz av Assisi skal ha sagt: «først skal du gjøre det nødvendige, så kan du gjøre det mulige, og plutselig gjør du det umulige». Den norske kirkes plan for diakoni har fire satsningsområder: nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern og skaperverket og kamp for rettferdighet. Alle disse områdene jobber man med på Haydom lutherske sykehus, sa Odd Evjen, og minte om ordet fra Hebreerbrevet 13, 2: Glem ikke å være gjestfrie, for på den måten har noen hatt engler som gjester, uten å vite det.

-is-



Sauherad Kulturnettverk

Invitasjon til møte onsdag 29. november 2017
kl. 19.00 på Kjernehuset i 2. etasje.

Sauherad Kulturnettverk har ligget nede en stund nå, men håper at mange vil komme for å diskutere og prate om kultur nå og fram mot ny kommune i 2020. Vi håper at både

medlemmer og ikke-medlemmer har lyst til å komme og bli med på en god prat rundt bordet. Det blir servert mat.

Status

- Hva skal til for å holde nettverket i gang?
- Hvilke oppgaver kan et kulturnettverk ha?
- Ny samfunnsplan i ny kommune
- Automatisk sammenslåing med Bø kulturnettverk?
- Telemark Kulturnettverk: service, kontakt, støtte og oppfølging? Forventninger? Ønsker?
- Fylkessammenslåing
- Med mere!

Rammen er satt fra kl. 19.00 – 21.00. På grunn av matserveringen ønsker vi en telefon fra deg om at du kommer. Alt er gratis!

Ring Hilda og si fra at du kommer!

Tlf 944 97 966 / mail til hilda.sorum@sauherad.kommune.no

Julemarknad

på Akkerhaugen lørdag 2. desember

Kl. 15.00: Åpning av marked med salgsboder på Akkerhaugen torg

Kl. 17.00: Julegrantenning og barnekor

Kl. 18.00: Konsert i Akkerhaugen kirke (Østlendingkirka) med Emil Solli-Tangen, Jan Birger Akerhaugen og Knut Olav Sandvik

Julemarknaden på Akkerhaugen er et samarbeid mellom Akkerhaugen Vel, Apple Aid og Akkerhaugen Rock-samfunn.

Kjernehuset på Gvarv

Mat og aktivitetshus

Tanja & Sylvias kafe serverer lunch i uka og i tillegg middag i helgen. Velferden har kafe på tirsdager. Velkommen til oss!

Åpningstider:

Mandag	10 - 15 -Tanja
Tirsdag	11 - 15 Velferden
Onsdag	10 - 15 Tanja
Fredag	10 - 19 Tanja & Sylvia
Lørdag	11.30 - 19 Sylvia
Søndag	13 - 18 Sylvia

Lokaler til leie for møter og selskap
Kontakt Aslaug Årnes for leige mob: 481 85 702. Kontakt Catering: Sylvia mob: 904 74 396. Arbeidslunch-Møtelunch-Juletallerken mm.

JULEMESSE I REDD BARNA SAUHERAD

Redd Barna Sauherad har sin tradisjonelle julemesse i Idunshall/
Akkerhaugen skole lørdag den 2. desember 2017 kl. 11.00.

Vi ønsker velkommen og åpner for ulike aktiviteter.

Det er også i år et stort lotteri med mange fine gevinster, lynlotteri med store vinningsjanser og lykkehjul med gevinst hver gang for de minste. Salgsbordet har mange fine håndarbeider og dessuten småkaker, kling, rognebærgele, moltesyltetøy o.a.

- I kafeen kan du kjøpe vafler, kaker, kaffe, brus, pølse m/brød og suppe.
- Det er mange fine lopper, og på slutten av dagen er det posesalg.
- Sauherad Musikkorps blir med oss også i år.
- Kl. 13.00 kommer Jorid Vale sammen med koret «Krafttak for sang». De skal underholde oss, men også gi oss anledning til å delta i sangen.
- Det kan komme en del overraskelser i løpet av dagen!
- Kl. 15.00 har vi trekning på lotteriet og deretter avslutning.

Vi ønsker bygdefolk og andre velkommen til julemesse, der dere kan være med å støtte en god sak, samtidig som dere kan få en hyggelig dag. Pengene kommer fram, og nesten 90 % av innsamlende midler går direkte til arbeid med og for barn.

Lopper kan leveres på Akkerhaugen skole fra kl. 16.00 fredag den 1. desember.

Vi har mange gode hjelpere, men er det noen som har lyst til å gjøre en innsats for Redd Barna fredag den 1. desember og/eller lørdag den 2. desember, tar vi i mot hjelp med takk! Ta i så fall kontakt med Gunhild Kleven Ripegutu tlf. 35 95 98 78/907 68 778.

Velkommen!

Redd Barna Sauherad

Gvarv og Gunheim Misjonsforening

har møte på Nes Menighetshus
mandag 6. november kl. 18.00

Du er hjarteleg velkommen!

Minner

I Helsing fra oktober i år lover Ivar en fortsettelse med en guttunges minner fra maidagene 1945. Om disse mine minner er reelle eller hørt i ettertid vet jeg ikke.

Av Olav Klever

I krigens første dager kjøpte far ny radio, en Tandberg Sølvsuper med kat-tøye. Den ble innlevert og var i bruk under hele krigen av en tysk offiser. Straks freden var en realitet hentet far radioen og vi trillet den hjem bak på en sykkel. Den gamle radioen fikk hans svogere på Måløy.

Huset vårt lå på Sjøhaugen og var synlig fra store deler av bygda og det også flaggstanga. Tross ønske fra okkupasjonsmakten heiste far ikke flagg før 8. mai 1945. Den gamle radioen så jeg igjen senere.

I huset vårt bodde en tysk offiser, en lege. I kjelleren hadde far en ulovlig radio. I 2. etasje hadde tyskeren lovlig radio. Her var mor for å lytte når tyskeren var ute. Han hadde også et kamera, en Kodiak Retina, som jeg tok, krigsbytte, og bruker fortsatt. Nå har jeg havnet på Bygdeheimen, et godt sted å være for de som trenger hjelp til daglige gjøremål. Det gir meg tid til å tenke tilbake på livet mitt. Ved hjelp av bilder tror jeg husker nesten 80 år bakover. En ting jeg husker er blant annet, at vi slapp flyalarmer og det og finne dekning.

Så til fredsåret om hva jeg husker og hva jeg har hørt. Jeg så den tyske legen kaste patroner ut i ei grunn elv. En aktiv gutt syntes det var galt sted for slike ting å bli oppbevart, så jeg fisket dem opp. Sammen med kamerater

tok vi dem i bruk, de smalt og alt gikk godt. Rundt de viktigste gruveanleggene var det piggråd og området var minelagt. Tyske soldater ble satt til å fjerne minene og piggråden. Jeg er fortalt at etter at arbeidet var ferdig måtte soldatene marsjere over området.

Det var også en fangeleir for russer som jeg måtte gå forbi på skoleveien. Ansiktene bak piggråden glemmer jeg aldri. Jeg husker ikke hvordan den ble avviklet. Far jobbet for et firma med hovedkontor i Stockholm. Straks etter freden var far der og kom hjem med mye godt.

Ellers falt jeg ned og fikk høyre albue ut av ledd. Det ble en biltur på 3 mil og 2 ferger før jeg var på sykehuset i Narvik. Jeg fikk armen i fatle som førte til at armen ble krokert, den tids behandling for dette var å bære vannbøtter.

Mor ville hjem til sin mor, min bestemor, for å vise fram sine to staute gutter. Dette medførte en tur langs kysten i lastebåt. Jeg husker vi gikk over Folla i tett tåke og vi sto sammen med en matros i baugen å speidet etter minner. Noe jeg husker fra turen er Torg-hatten med hullet. Fremme på Måløy hadde onklene mine nettopp kommet fra en fisketur til Shetland og vi ble servert ombord i fiskebåten, hvitt brød med sirup. I huset til slekta til mor på Måløy så jeg igjen den gamle radioen vår.

Så tilbake til maidagene. Mor stelte

2 griser og høns og vi hadde stor kjøkkenhage så jeg kan ikke huske vi manglet mat. Jeg husker at det var rå-rand i brødet. Ellers gikk dagene som før for oss gutter med unntak at det var ingen flyalarm. Flyalarmen kunne gå når vi var ute i skogen og lekte. Da søkte vi skjul under et tre. I ettertid har jeg tenkt på at det ga ikke så mye vern.

Så vil jeg ta med litt fra boka *Karrig jord*:
På ordre fra den norske overkommandoen

i Storbritannia ble flere etterretningsoppdrag gjennomført i Norge av de norske politistyrkene i Sverige. Høsten 1944 ble Waldemar, sammen med Hans Rasmussen fra Råna, sendt til Ofoten for å skaffe kart over tyskernes festningsanlegg i distriktet. Ingeniør Klever var kontaktmann i Ballangen og skulle skaffe kartene.

Han skaffet kartene. Dette visste jeg og min bror ikke noe om, men vi følte vel at foreldrene ble spente og urolige.

Ministrant i gudstjenesten

Det siste året har vi innført en ny «ordning» i gudstjenesten. Det er ministrant-tjenesten. Ministrant betyr gudstjenestemedhjelper eller altertjener og innebærer nettopp å medvirke med ulike oppgaver. Dette er en fin måte å få konfirmanter og andre unge delaktige i gudstjenestefeiringen. Alle konfirmanter skal i løpet av året ha en slik tjeneste.

Ministrant-tjenesten er vanlig i Den katolske kirke, men Den anglikanske kirke, og etter hvert også lutherske kirkesamfunn, har tatt den i bruk. Her i Norge fikk bruken av ministranter en oppsving etter liturgireformen i 2012. Mange kirker bruker ministrantene i forbindelse med lysprosjekjonen ved evangelielesningen. Her i menigheten er de med i prosjekjonen, er medhjelpere ved dåp, leser tekster, samler inn offer etc.

Som liturg er det en berikelse å ha med seg ministranter, og jeg tror det gjelder for konfirmanter selv også. De kjenner på at det er meningsfullt å bidra, og for den gudstjenestefeirende menigheten skaper det høytid og fest, og en opplevelse av at gudstjeneste er noe vi feirer sammen.

AIL

Jostein, Olav og Johanne har vært ministranter i Nes kyrkje.



Ministrantene Ida-Emilie og Linnea i Sauherad kirke på høsttakkefesten i september.



SOLI GRATIA

Svært mange var til stede da kunstutstillingen Soli Gratia, Kunst og Kirke i 500 år åpnet på Telemarksgalleriet på Notodden lørdag 30. september. Biskop Stein Reinertsen åpnet utstillingen, og Anne Gravir Klykkens sang. Utstillinga har først vært vist i Drammen før den ble flyttet til Notodden. Mange kunstuttrykk er representert i kunst skapt etter reformasjonen.

Stiftsdirektør Tormod Stene Hansen sa at den etterreformatoriske kunsten satt fokus på det vesentlige.



Ingvild Pharo er kurator for den store utstilling på Telemarksgalleriet med tittelen Sola Gratia. Kunst og kirke i 500 år. Tema for utstillingen er kirkekunst fra reformasjonen og frem til vår tid. Utstillingen er produsert av Agder og Telemark bispedømme og Tunsberg bispedømme, og den er blant Den norske kirkes arrangementer i reformasjonsjubileet 2017.. Ingvild Pharo er også hovedforfatter i den flotte kunstboka som er laget i tilknytning til utstillingen, og som også er utstillingskatalogen.

– Det er kanskje et paradoks å markere reformasjonsjubileet med en kunstutstilling. Mye kirkekunst gikk tapt etter reformasjonen. Men reformasjonen er også et tidsskille. Man tok et oppgjør med en kirke som var opptatt av gull og glitter, og som utnyttet de fattige, sa stiftsdirektør for Agder og Telemark bispedømme Tormod Stene Hansen i sin tale. – Kirkekunsten etter reforma-

sjonen skulle være nøktern og opptatt av det sentrale i budskapet. Derfor fikk vi bilder av den seirende Kristus, slik både Adolf Tidemann og Henrik Sørensen har gitt oss. Og i mye av kirkens tekstiler er det de kristne symboler som er framtrædende.

– Dette er en utstilling til inspirasjon og økt kunnskap, sa Stene Hansen, og oppfordret til større bruk av kunst i forkynnelsen. Han poengterte at bispedømmekontorene båd i Tønsberg og Kristiansand har høy kunstfaglig kompetanse gjennom sine kulturveiledere.



Prost Asgeir Sele ønsket seg en skulpturpark knyttet til en av kirkene i Øvre Telemark.

Biskop Stein Reinertsen mente at inkarnasjonen er det som gjør det mulig å lage bilder av Gud.



Prost Asgeir Sele i Øvre Telemark prosti sa at denne utstillingen er med på å gjøre oss bevisst alle skattene vi har i kirkene våre. –Tenk på hva dette har betydning for mennesker gjennom tidene. Utstilling bør også gjøre oss kreative og offensive i det å bruke kunst fra vår egen tid, sa Asgeir.

– I vårt prosti er det ca. 50 kirker, og det er lite trolig at det blir bygd nye kirker i overskuelig framtid. Vi har kunstnere her i distriktet som har laget og som lager kunst for kirkerommet, for eksempel Gunnar Torvund, Terje Grøstad og Keith Grant. Men det de har laget er «ek-sportert» ut av prostiet. Tenk om vi kunne få en skulpturpark i tilknytning til én av kirkene våre! Vi trenger kunsten og kunstnerne for å se og sanse det fornuften ikke greier å ta inn, sa Asgeir Sele.

– Det er en stor ære og glede å få åpne denne flotte utstillinga. Fem tusen mennesker besøkte utstillinga i Drammen, vi håper det blir like mange her, sa biskop Stein Reinertsen i sin åpningstale. –Det ligger enormt mye arbeid å skape noe slikt som dette.

– Luthers banebrytende teologiske arbeid fikk enorme konsekvenser, ikke bare i teologien. Hele samfunnet endret seg, også kunsten. Alene ble et sentralt



Anne Gravir Klykken sang under åpninga av kunstutstillinga Soli Gratia, kunst og kirke i 500 år.

ord: Kristus alene, Skriften alene, Nåden alene og Troen alene. Dette ligger under alt vi kan se her på utstillinga. Da Gud ble menneske kunne vi se ham, og male ham. Inkarnasjonen gjør det mulig å lage bilder av Gud, for vi har sett ham i Jesus Kristus.



Laurentius-skulptur fra Fyresdal

Den kristne tro egner seg for kunsten fordi den handler om levd liv. Jesus gikk rundt på jorda, mennesker kunne se ham. Kirkene våre bugner av kunstneriske skatter, sa biskop Stein. Han minte om bibelordet: For av nåde er dere frelst, ved tro. Det er ikke deres eget verk, men Guds gave. Soli Gratia.

Utstillingen er åpen til 17. desember. Det arrangeres flere konserter, foredrag og omvisninger i denne perioden.

-is-

Juleutstilling og julemarked

på Galleri Nyhuus

Galleri Nyhuus ønsker velkommen til juleutstilling og julemarked på Nyhuus Gard i perioden 11. november – 10. desember. Åpent fredag, lørdag og søndag kl. 12 – 18.

Åpning lørdag 11. november kl. 12.00. Flere av kunstnerne er tilstede ved åpningen. Musikkinnslag.

Utstillingen byr på mange uttrykk:

- Lisa Aisato, grafikk • Gheorghe Murarasu, ikoner
- Hans Bentsen, grafikk • Geir Olsen, Kongsfoss glass, kunstglass • Anne-Grethe Amundsen, redesignsmykker
- Borghild Telnes, kalligrafi

Grafikk, smykker, tekstiler, julepynt, julestjerner, gaver mm.

Kafe. Gardsutsalg med eplemost, epler, saft, syltetøy, gele, honning, pesto, balsamico, spikkeband med mer.

Litt om kunstnerne:

LISA AISATO er illustratør, bildebokforfatter og bkunstner, utdannet ved Einar Granums kunsthøgskole og Strykejerne kunstskole i Oslo. Hun debuterte som forfatter i 2008, senere har hun gitt ut flere bildebøker og illustrert for andre og for div. magasiner. Hun har siden 2009 vært fast illustratør i Dagbladet Magasinet. Lisa Aisato bor og arbeider på Hvaler.

GHEORGHE MURARASU viser sine vakre ikoner med motiver fra Jesus' liv, Maria, apostlene eller fortellinger fra Bibelen. Han er bosatt i Romania og har 8 års utdannelse som maler. Om høsten plukker han epler eller maler hus i Sauherad. Gheorghe har stilt ut mange ganger tidligere i Galleri Nyhuus.

HANS BENTSEN arbeider særlig med etsninger, men også tre- og linosnitt. Han er utdannet radiotelegrafist og cand. mag. med bl.a. kunsthistorie. Arbeids- og studiefellskap ved norske og utenlandske grafikkverksteder. Han har hatt separatutstillinger over hele Norge, og deltatt på gruppeutstillinger rundt om i Norden. Bosatt i Kristiansand, der han også har eget atelier.

GEIR OLSEN viser fargerike og stilsikre drikkeglass, boller og lysestaker. Han har arbeidet med glass siden 1976. Fagbrev fra Hadeland Glassverk. Assistent hos glasskunstneren Michel Bouchard i Frankrike 1988-89. Har vært partner i flere glasshytter. Geir Olsen eier og driver Kongsfoss Glass, Modum. Medlem av Norske Kunsthåndverkere.

ANNE-GRETHE AMUNDSEN har håndlaget motesmykker siden 2000. Hun lager smykker i skandinavisk stil: enkle, elegante og tidløse, kombinert med vintagefunn og perler. Anne-Grethe Amundsen besøker antikkmarkedet over hele Europa, på jakt etter inspirasjon og gamle smykkedeler. Hun har eget verksted i Oslo.

BORGHILD TELNES er bosatt i Seljord, der hun driver eget kalligrafiverksted, Firingan Kalligrafi. Hun har kunstutdannelse fra Norge og England og har deltatt på en rekke utstillinger i Norge og utenlands, bl.a. i Japan og Russland. Hun er kjent for høyt håndverksmessig og kunstnerisk nivå på sine arbeider.



Geir Olsen viser fargerike og stilsikre drikkeglass, boller og lysestaker.



Gheorghe Murarasu viser sine vakre ikoner.

Sauherad og Nes Pensjonistforening

Referat fra septembermøtet 2017.

Høstens første medlemsmøte ble et forspill til årets Norsk Eplefest. Vi fikk besøk av ordfører Mette Haugholt, organist Bruno Hageman, «forsanger» Jorid Vale og Hilda Sørnum fra kulturkontoret. Det ble pianokonsert og allsang. Vi kunne glede oss over gjenhør med «Vesle lerka» og andre sanger vi lærte i barndommen. Bygdekvinnelaget bidro med farlig gode eplekaker. Denne gjengen hadde også besøkt bygdeheimen og Furumoen Omsorgssenter. Vi fikk høre historien om starten av Norsk Eplefest og Gulleplet som deles ut til noen som har gjort noe mer enn vanlig for utvikling og videreføring av gode mattradisjoner. Pensjonistforbundet inviterte til gratis startkurs i bruk av nettbrett og smarttelefon på Akkerhaugen, kommunehuset. Bjørn Bråthe fra «Forever Living»

presenterte helseprodukter basert på planten Aloe Vera og ga oss tips om hvordan vi kan ta vare på helsa vår.

Og når det hele fikk en ramme med sang og musikk fra «Sundsmusikken», ord for dagen av Unni Flatland og innbringende årsalg, kunne en fornøyd leder Mary Veamyhr takke for denne gang og ønske velkommen til nytt møte i oktober. Da kommer Ivar Solbu med underholdende foredrag. Det er bare å glede seg.

Ref. Thorleif

Ordfører Mette Haugholt viste fram Gulleplet, Hilda Sørnum, fløyte, Bruno Hagemann, piano og Jorid Vale, vokal.



Velkommen til søndagsskolen høsten 2017 på Nes menighetshus!

5. november	kl. 11.00	på Nes menighetshus
19. november	kl. 17.00	på menighetens storsamling (G17) på Nes menighetshus
3. desember	kl. 11.00	i Sauherad kirke. Familiegudstjeneste på 1. søndag i advent.
17. desember		på Nes menighetshus

www.facebook.com/sondagsskolenisauherad

Nytt fra Sagavoll

På Sagavoll folkehøgskole skjer det stadig nye ting. Nå har de startet ei ny linje som heter Global Cuba. Lærer der er Marita Bjerga. På kontoret har det kommet ny skolesekretær: Marianne Seltveit. Og nylig ble skolen beåret med utmerkelse fra Nasjonalforeningen for Folkehelsen: Demensprisen. Det skjer mye på en folkehøgskole som stadig er i bevegelse!

Cuba

Den nye linja: Global Cuba har ni elever. Rektor Kjersti sier til Helsing at de er at ungdom er fasinert av kulturen, styresettet og tradisjonene på Cuba. Opplegget er et samarbeid med Normisjon som har virksomhet på øya, så som en viktig del av studieturen til Cuba skal elevene besøke en luthersk menighet. For å kunne gjøre dette må elevene ha religiøst visum. Det koster noe mer en ordinært turist-visum, men det gir samtidig større muligheter til å besøke religiøse eller politiske grupperinger.

Marita Bjerga har mastergrad i Internasjonal utvikling. Hun har vært mye i latinamerikanske land, aller mest i Bolivia. Hun snakker spansk. På Cuba har hun vært bar én gang tidligere, men gleder seg stort til å reise tilbake. Hun forteller at gruppa skal tilbringe 3 til 4 uker på øya. Hun har kontakt både med tidligere og nåværende misjonærer på Cuba for å lage et best mulig opplegg. For å forberede eleven har de reist rundt i Europa på Interrail. De har besøkt flere av landene som var bak jernteppet. Videre jobber elevene med Cubas historie, geografi og kultur. Og de prøver seg på litt spansk. Det meste av tida skal grup-



Rektor Kjersti Versto Roheim sammen med skolesekretær Marianne Seltveit og lærer Marita Bjerga.

pa ha utgangspunkt i den lutherske kirka, men de skal også reisen en del rundt på Cuba.

– Det er viktig for meg at eleven selv er med på å planlegge turen, sier Marita Bjerga til Helsing.

Demensprisen

Det er Nasjonalforeningen for Folkehelsen i Telemark som nylig ga sin Demenspris til Sagavoll folkehøgskole for sitt opplegg med aktivitetsvenner. Dette er et nasjonalt prosjekt som konsekvens av TV-aksjonen i 2013 der man samlet inn penger til Nasjonalforeningens arbeid for å bedre situasjonen for mennesker med demens. På Sagavoll er dette et valgfag, og til nå er det mennesker



Stolt rektor med Demensprisen fra Nasjonalforeningen.

på Furumoen Omsorgssenter som har fått besøk. Rektor Kjersti Versto Roheim forteller at det nå planlegges å utvide opplegget til også å innbefatte Bygdeheimen.

I begrunnelsen skriver Nasjonalforeningen:

Nasjonalforeningen fylkeslaget i Telemark vil gi årets demenspris til Sagavoll folkehøgskole ved rektor Kjersti Versto Roheim.

Begrunnelse:

Det er nytenkende det som har skjedd på Sagavoll. Gjennom prosjektet Aktivitetsvenn har ungdommer blitt presentert for muligheten til å bidra for å øke livskvaliteten for Personer med demens,

og selv finne glede i å glede andra. Skolen ble med i prosjektet høsten 2015.

- Gjennom valgfag gjennomfører elevene kursmaterialet for å bli aktivitetsvenn. I praksis har de kontakt med Furumoen på Gvarv, der de får tildelt personer de følger som AV.
- Valgfaget gir ungdom kunnskap om demens, som igjen kan være med å bidra mot et demensvennlig samfunn.
- Ungdommer får og innsikt i, og erfaring med frivillig arbeid, noe som absolutt kan være positivt å ha på CV for videre yrkesliv.

Rektor bekrefter at valgfaget forsetter nå i 2017, og det er tredje året.

Det var prosjektleder Eva Løberg som fikk kontakt med Sagavoll og introduserte prosjektet med elevene som målgruppe.

Nasjonalforeningen er takknemlig på prosjektets vegne, men og på pasientgruppens vegne. Målet er øke livskvaliteten ved opplevelser og aktivitet, når sykdommen demens setter sitt preg på adferd og reduserer mestring.

Ved støtte og hjelp av en annen person, vil aktivitet gi trivsel og gode øyeblikk.

AV på Sagavoll gjør at flere eldre slik får bedret sin livskvalitet. Folkehøgskolen er en verdig vinner. Vi ønsker skolen lykke til.

Sagavoll folkehøgskole har 130 elever og stipendiater dette skoleåret, og det er 25 tilsatte fordelt på 20 årsverk. Der nå startet et langsiktig arbeid med tanke på skolens interner, skal de pusse opp eller skal man bygge nye? Foreløpig er det ikke tatt noen beslutninger.

-is-

LEKSEHJELP PÅ NES MENIGHETSHUS

Leksehjelp er det beste stedet for å lære norsk, og flyktninger er veldig fornøyd med å komme på leksehjelp. Leksehjelpe er åpner onsdager kl 17 til kl 19.

Av Izel Suliman

Det kommer flere folk som er norske. Noen er eleven på Sagavoll. Alle kommer fordi de er interesserte i å snakke norsk med flyktninger. Det er frivillig jobb.



Mange får hjelp med lekser i kjelleren på Nes menighetshus.

Leksehjelp startet for flere år siden, omtrent 13 år siden.



Norsk språk, kultur og samfunns-
liv er ikke alltid like enkel, men på
Leksehjelpe kan man få hjelp til å
forstå litt mer.

De deler inn gruppa i barna og voksen. Da kan de finne noen norske som passer til å hjelpe barna, og andre som passer for voksen. Barna er ofte bedre i norsk enn voksen. Når de er ferdig med å dele voksne og barna, deler de også de voksne inn i grupper ut fra hvor mye de kan norsk, noen er flinkere enn andre. Det variere ganske mye med hvor mange som kommer, men ofte er det over tretti som er med på leksehjelpen.

Der traff jeg ei dama som kommer fra Irak og som nå bor i Skien. Likevel kommer hun for å hjelpe noen som ikke kan norsk og engelsk. Hun er ansatt i Røde Kors, og hun organiserer leksehjelpe.

På leksehjelpe serveres det noe mat og drikke «frukt, kaffe, og søtsaker», og pengene til dette kommer fra Røde Kors eller fra noen som er interesse i leksehjelp.

Så har jeg lyst til å takke alle mennesker som kommer for å lære noen og noen som kommer for å lære norsk til noen.

Reformasjonsjubileumskonsert

Sauherad kirke onsdag 1. november 2017 kl. 19.00



Mange aktører øver fram mot Reformasjonsjubileumskonserten i Sauherad kirke.

- ◆ Koret Harmonia
- ◆ Kraftkoret
- ◆ Telemark ungdomsstrykeorkester
- ◆ Nye komposisjoner av Henrik Ødegaard og Janne Severinsen
- ◆ Mye allsang

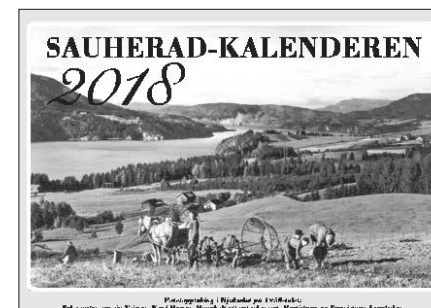
Billetter ved inngangen!

Bilde og lokalhistorie frå Sauherad

Til sals i butikkar og bensinstasjonar i Sauherad, samt i bokhandlarar i Bø og Notodden. Pris kr. 100,-.

Du kan også få kalenderen tilsendt i posten.
Send e-post til
asbjorndyrud@hotmail.com

med giro kr. 100,-
til bankkonto 2675.07.09221.



Med helsing frå
Nes og Saude Bygdetunlag og Sauherad Historielag
www.sauherad.historielag.org

Lyrikk fra Seljord

På Formiddagstreffet på Nes menighets-
hus i begynnelsen av september leste
Svanhild Rui Gustavsen dikt av lyrikere
fra Seljord. Svanhild er fra Svartdal og er
diakon i Seljord og Hjartdal. Hun leste
dikt av Gudrun Brauti Knutslid (1914
– 1989), Ingebjørg Kasin Sandsdalen
(1915 – 2003), Halvor J Sandsdalen (1911
– 1998) og Magnus Brostrup Landstad
(1802 – 1880). Det var dikt med mye na-
tur og mange følelser, og med mye leng-
sel, – også åndelig lengsel.



(se annet sted i bladet), og tatt med seg
mann og barn til Trøndelag der hun har
begynt i en jobb i Acta, – Normisjons
ungdomsarbeid. På siste stabsmøte før
hun reiste fikk hun takk, blomster og
gave fra kirkeverge Trond.

Sissel har sluttet

Sisel Muan har vikariert so trosopplærer
i Sauherad og Nes sokn i ett år. Nå har
hun overlatt oppgaven til Anne Gjører



*Sissel Muan fikk takk,
blomster og gave fra
kirkeverge Trond.*



Bernt T. Oftestad

Kyrmess

14. september ble Nes kyrkjens vigslings-
dag – Kyrmess – feiret. I år var det kir-
kehistorieprofessor Bernt T. Oftestad
som holdt foredrag: Fra munkecelle til
storpolitikk, om Reformasjonen. Han
fortalte at Martin Luther ble født inn i
en bergverksfamilie. Faren ville at han
skulle bli jurist, men da Martin i 1505
kom ut for et fryktelig uvær ban han til
St. Anna og lovte at hvis han overlevde
så skulle han gå i kloster og bli munk.
Han overlevde, og gikk inn i Augusti-
nerordenen. Han utdannet seg til prest,
og ble professor i teologi ved universite-
tet i Wittenberg. Oftestad omtalte Luther
som en from katolikk. Da han i 1510 var
i Roma på vegne av sin munkeorden,
krabbet han opp ei lang kirketrapp for
å løse sin bestefar fra skjærsilden. Som

teologiprofessor underviste han både i
Det gamle og Det nye testamentet.
Han ble stadig mer kritisk til den katol-
ske kirkes teologi, og 31. oktober 1517
slo han opp sine 95 teser på kirkedøra
i Wittenberg. – Hva som skjedde på det
indre plan hos Martin er det vanskelig å
få tak i, sa Bernt Oftestad, - men det er
klart at Romerbrevet 1, 17 var blitt vel-
dig viktig for ham: For i det åpenbares
Guds rettferdighet av tro til tro, slik det
står skrevet: Den rettferdige skal leve
ved tro.

Ut fra dette utviklet Martin Luther
en radikal Kristus-tro: Kristus er troens
innhold og mål. Frelsen er ikke en pre-
mie for moralsk strev. Den enkelte får
del i frelsen ved å gå inn i Marias ord: La
det skje med meg som du har sagt.



Piano

Piano

Hver uke holder de kirkelig tilsatte andakt på en av kommunens aldersinstitusjoner, i en turnus mellom Furumoen, Furuheim og Bygdeheimen. På Bygdeheimen holdes andakten på «Den røde stua». Pianoet der var ikke i særlig god stand, men gjennom et raskt samarbeid mellom Bygdeheimen og kirkekontoret kom nytt (gammelt) piano på plass. Bygdeheimstyrer Martin Ytreland måtte teste instrumentet allerede før det kom ut av bilen.

Festdag

På jubileumsfesten for konfirmanter fra 1957 og 1967 sang Anne Gravir Klykken. Hun startet med to liturgiske ledd i skjæringa mellom gregoriansk og



Anne Gravir Klykken



Sunds-musikken

folkesangen: Kyrie og Sanctus. Hun var innom mange sjangere, men med en fellesnevner: sangene var kortreiste. Det var mye humor og underfundighet i tekstene hennes, før hun avsluttet med en salme med røtter i den Haugianske bevegelsen.

Ettermiddagskaffe

Sauherad Diakoniforening arrangerer med jevne mellomrom ettermiddagskaffe på aldersinstitusjonene. Det vil si: til nå har de besøkt Bygdeheimen og Furumoen, men fra denne høsten vil de også legge besøk til Furuheim. På første besøket der hadde ed med seg Sunds-musikken som sang, og Unni E. Flatland holdt andakt.

Hjemmebakte kaker og kaffe er en viktig del av besøket, og gjerne en fortelling. Denne gangen var det diakoniforeningens leder Sigrid Haukvik som leste en fortelling av Alf Prøysen.



Sigrid Haukvik



Huske-test



Fjerning av røtter

Lekeplass

I underetasjen på Nes menighetshus var det barnehage i vel 25 år. Nå er barnehagen flyttet ut og kirkekontoret har flyttet inn. Lekeplassens lekeapparater er fortsatt på plass, og er nå pusset opp og forsterket. For å teste at vippehuska

holde ble den testet av kirkeverge og kirketjener, - kontrollert av soknepresten.

For å få mer lys inn på lekeplassen er den del tre fjernet. Kirketjener Kjetil har fjernet stubber, i alle fall de stubbene som var av en størrelse som gravemaskinen kunne greie.



Aktivetsdag

Konfirmantsamling i midten av oktober var på Sagavoll, der KRIK-klassen hadde laget et spennende opplegg med lek, utfordringer og andakt. Man sprang, krøp, hoppet osv. I andakten fikk konfirmantene høre at Jesus elsker alle, selv en tollerens Sakkeus som svindlet penger fra folk, eller røveren på korset som hadde fått sin rettfærdige dom.

Det var mye glede og trivsel å se!



Tur til Luther-land

Vi var på en 7 dagers tur og besøkte de mest kjente Luther – byene som alle ligger i det tidligere DDR: Weimar, Erfurt, Eisenach med borgene Wartburg, Eisleben, Leipzig og Wittenberg. Byene var i stor grad preget av Reformasjonsjubileumet, og vi følte virkelig at vi var i Luther – land. Alle byene var på sin måte viktige i Luthers liv, men for ikke å gjøre turen for lang for Helsings lesere, holder jeg meg til to hovedattraksjoner: Borgene Wartburg og selve Luther – hovedstaden Wittenberg. Både borgene Wartburg og Wittenberg er på UNESCO's verdensarvliste.

Av Anne Ripegut

Suveren bestselger

De fleste av oss vet en del om Martin Luther (1483 – 1546) som reformasjonens far. Det er viktig. Men jeg vil si at jeg på turen fikk en videre syn på han som en betydningsfull person i sin samtid som professor på universitetet i Wittenberg og som en mye brukt foreleser på andre anerkjente universiteter. Han var i diskusjon med datidens betydningsfulle "tenkere" bl.a. Erasmus av Rotterdam (Luther hadde også en magistergrad i filosofi). I tillegg til dette kommer hans enorme produksjon av preker, bøker, skrifter, brev og bordtaler. Hans samlede verker utgjør ikke mindre enn 127 store bind med over 80 000 sider. Det ble sagt at Martin Luther var sin samtids suverene bestselger.

Boktrykkerkunsten var avgjørende for at Luthers skrifter nådde ut.

Borgen Wartburg

Navnet skriver seg fra "warte" og betyr vakt – og vektborg. Hovedbygningen er fra det 12. århundre og er det best bevarte romanske verdslige bygg nord for Alpene. Man kunne se borgen trone på lang avstand. Wartburg er Tysklands mest kjente borg.

Boktrykkerkunsten var avgjørende for å nå ut med reformasjonens budskap.



Martin Luther oppholdt seg her nesten et år (fra 4. mai 1521 til 1. mars 1522). Han ble ført hit etter å ha blitt "kidnapet" av venner etter riksdagen i Worms (der han ble lyst fredløs av keiseren). Her gikk han under navnet Junker Jørg. Her oversatte han Det nye testamentet fra gresk til folkelig tysk.

Det var en opplevelse å se "Lutherrommet". I tillegg gjør det inntrykk å gå i omgivelser som er så godt og vakkert ivarett.

Byen Eisenach ligger ved foten av borgen. Luther kom hit som ung skolegutt og hadde losji hos en fornem familie.

Dette huset er kalt "Lutherhuset". For å tjene penger sang han for folk, og han var også med i guttekolet i kirken her. Han prekte også i kirken både før og etter oppholdet på Wartburg og kalte Eisenach "sin kjære by". Det er også Johann Sebastian Bachs fødeby.

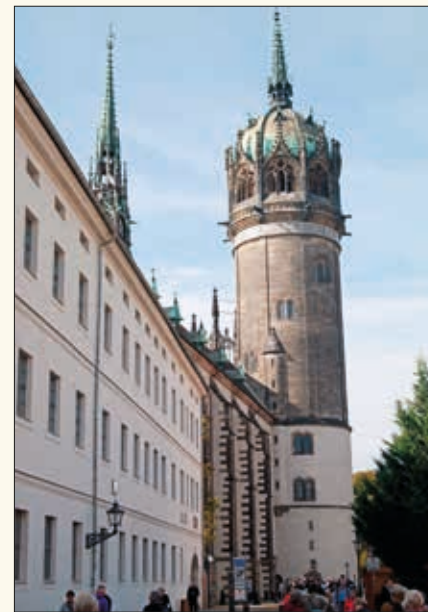
Lutherstadt – Wittenberg

Wittenberg er en så vakker og koselig by, - en by man alltid vil lengte tilbake til. Ja, slik mange tyske "små"byer er, restaurert i gammel stil, fine torg og ikke minst ryddige (Ordnung muss sein).

Wittenberg er uten sammenlikning reformasjonens hovedstad. Luther bodde her i nesten 35 år. Her ligger severdighetene tett og skjuler mye reformasjons – og kulturhistorie. Her finner vi Lutherhuset, Phillip Melanctons hus, det gamle universitetet der Luther disputerte i 1512 og ble professor, Lucas



Utenfor døra der tesene nå er innstøpt på Slottskirken i Wittenberg.



Tårnet på Slottskirken i Wittenberg.

Cranachs hus osv. Dessuten finner vi to flotte kirker. I bykirken (Die Stadtkirche St. Marien) der Luther prekte over 2000 ganger, var vi på gudstjeneste. Det var en stor opplevelse. Alertavla var malt av Lucas Cranach d.e. Han var Luthers venn og medarbeider. Cranach malte på denne altertavla det kjente motivet med Luther på prekestolen hvor han har den ene hånda på Bibelen og den andre som peker på den korsfestede Jesus, - selve reformasjonens hovedpoeng.

I den andre kirken (Die Schlosskirche) finner vi den berømte døra der Luther slo opp de 95 tesene den 31. oktober 1517. Den gamle tredøra er erstattet av en jerndør der tesene er innstøpt. Over døra er et maleri av Jesus på korset i sentrum og Martin Luther med Bibelen på den ene sida og Phillip Melancton med den augsburgske bekjennelse på



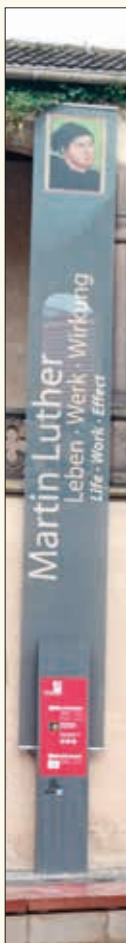
Wartburg

Luthers siste hilsen

Vi besøkte Luthers "Sterbhaus" i Eisenach, altså huset der han døde. På nattbordet etterlot han seg en lapp der han hadde skrevet: "Wir sind alle Bettler, dass ist wahr!" Vi er alle tiggere, det er sant!

Der møtes vi under samme banner, reformatoren og sauheringene 500 år etter.

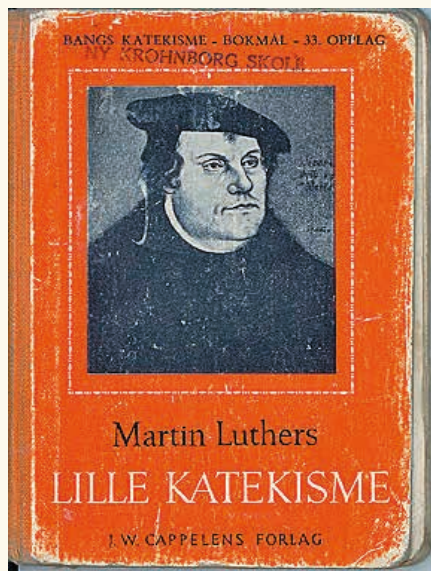
For å få økt innsikt i Luthers teologi, henviser jeg til tidligere nr. av Helsing.



den andre sida. Begge to har sin grav inne i Slottskirken. Vi fikk være med på en konsert i denne kirken.

Det gjorde inntrykk å se tårnet på Slottskirken. En tekst, trykt med store gullbokstaver i toppen sier følgende: "En feste Burg ist unser Gott" (Vår Gud han er så fast en borg). Tårnet ble bygd som et fyrtårn slik at reformasjonens lys kunne vise vei til Bibelens lære om nåde og frelse, uten betaling.

Banner utenfor Lutherhuset i Wittenberg



Luthers katekisme: Kanskje Luthers mest betydningsfulle bok?



Neste nummer av Helsing

Neste nummer av Helsing kommer ut ca. 6. desember. Stoff til bladet må være levert til redaksjonen innen 23. november.

Stoff kan sendes til:

Helsing,

Kirkekontoret
Postboks 4, 3834 Gvarv
eller på e-post:
diakon@sauherad.kyrkja.no

Første blad i 2018 kommer ut ca. 1. februar.

Menighetsweekend

Velkommen til menighetsweekend på Trosvassli i Øyfjell

12.-14. januar!

Mer informasjon i neste Helsing Påmelding innen 5. januar til:
anne.gjora@sauherad.kyrkja.no
eller 922 43 880

Hvor er dette:



(Bilde på side 541)

Rett svar er SUD-ROE (gnr. 44, bnr 2)

Bygdeboka (1985)skriv:

Eigedomen ligg i austhelling opp for Roebukta og er på ca. 45 mål dyrka, ca. 3 mål frukthage og ca. 500 mål skog. Av marknamn kan nemmast Roehaugen, Skåråjordet, Veslehegna (vest for Roehaugen), Bastaulia, Bakken, Tangen, (i utmarka:) Pæddedalen (ved Ljostjønn), Roestulåsen, Gvilarplassen og Bjønntjønnskota. Husdyr blei det slutt med i 1953.

Våningshuset er frå 1961 (medan det gamle er vel 100 år) og uthuset frå 1914. Det er óg to gamle bur og eit eldhus på garden. Badstugo låg nordvest for dei andre husa, og ei smie stod oppe på bakken der. Badstugo er borte, men smia er flytta lenger ned. Roestul blei brukken av begge gradane saman til 1930-åra.

Til grannelaget hørte Dale, Nord-Roe, Hegna, Sud- Lykkja og Sælet i det seinare. Det finst ein del gammalt innbu og lausøyre på garden. I 1920- åra blei det under ploying gjort gravfunn på Tangen ved Roebukta. Ei helle blei pløgde opp ned ved vatnet, og ei skjelettgrav frå folkevandringstida kom for dagen. Ein gravhaug blei opna da Gjertrud Klever bygde hus utpå pyn-ten.

Slektens gang

Døpte

8. oktober: Ola Eek
15. oktober: Elisabeth Vale Wang
15. oktober: Madelén Fossheim Rønningen



Døde

11. september: Ståle Fagerland f. 1950
17. oktober: Anne Venås Skobba f. 1937



Du er velkommen til SUNDS BEDEHUS

Sangkveld

Fredag 10. november

Fredag 8. desember – andakt av Ivar Solbu.

På alle sangkveldene er det andakt, mye sang og musikk, kaffe og kaker og årsalg. Sangkveldene starter kl. 19.00.

Evangelievennene og Sunds Normisjon ønsker alle velkommen!

Menighetsblad utgitt av Sauherad og Nes sokneråd.

Helsing til Sauherad og Nes

E-post: diakon@sauherad.kyrkja.no

Redaktør: Soknediakon Ivar Solbu.

Bankgiro: 2675 51 18949

<http://www.helsing.no>

Caspersens Trykkeri AS, Vikersund.



Kyrkjeverje

Trond Magnus Haugen
Tlf. 938 55 504
kyrkjeverje@sauherad.kyrkja.no



Kyrkjetener

Anders Høibø
Tlf. 909 40 728
t-hoei@online.no



Sokneprest

Anne-Inger Lunner
Tlf. 480 61 672
sokneprest@sauherad.kyrkja.no



Kyrkjetenar

Kjetil Nyhus
Tlf. 951 74 938
knyhus@online.no



Diakon

Ivar Solbu
Tlf. 932 85 202
diakon@sauherad.kyrkja.no



Trosopplærer

Anne Gjora
Tlf 922 43 880
anne.gjora@sauherad.kyrkja.no



Kantor

Bruno Hageman
Tlf. 948 55 033
bruno.hageman@sauherad.kyrkja.no



Sauherad og Nes sokneråd

Leiar
Anlaug Jorunn Bergan
Tlf 990 19 462
lillilb@hotmail.com



DEN NORSKE KYRKJA

Sauherad og Nes sokn

Besøksadresse:

Nes menighetshus, underetasjen
Holmenvegen 46
3810 Gvarv

Postadresse:

Postboks 4
3834 Gvarv

Telefon: 35 10 11 20

Epost: post@sauherad.kyrkja.no
www.helsing.no

Kontonummer: 2675 20 38421



Gudstjenester i Sauherad og Nes

Tirsdag 31. oktober 2017 – Reformasjonsdagen
Nes kyrkje kl. 18.00:

Enkel prekgudstjeneste i forbindelse med reformasjonsjubileet.

Onsdag 1. november 2017

Sauherad kirke kl. 19.00: Reformasjonsjubileumskonsert (se egen omtale)

Lørdag 4. november 2017

Joh 3, 37-40, Salme 90, 1-4+12-14, Rom 5, 5-11
Sauherad kirke kl. 17.00: Minnegudstjeneste med lystenning, musikk, lyrikk og forkynnelse.

Søndag 5. november 2017 – Allehelgensdag

Matt 5, 1-12, Jes 49, 8-10, Åp 7, 9-17

Sauherad kirke kl. 11.00: Gudstjeneste.

Takkoffer til For Livsrett og Menneskeverd.

Nes menighetshus kl. 11.00: Søndagsskole.

Tirsdag 7. november 2017

Nes kyrkje kl. 21.00: Kveldsbønn med sang fra Middelalderen

Søndag 12. november 2017

– 23. søndag i treenighetstida

Mark 10, 28-31, Jes 1, 16-19, 2 Tess 1, 10b-12

Nes kyrkje kl. 11.00: Gudstjeneste. Takkoffer til Stefanusalliansen.

Søndag 19. november 2017

– 24. søndag i treenighetstida

Matt 18, 1-6+10-14, Salme 8, 2-10, Fil 2, 3-11

Nes menighetshus kl. 17.00: G17.

Menighetens storsamling med gudstjeneste og kveldsmat. Søndagsskole.

Takkoffer til Menighetens misjonsengasjement i Thailand.

Søndag 26. november 2017

– Domssøndag / Kristi kongedag

Matt 25, 31-46, Jes 57, 14-16, Åp 20, 11-13

Sauherad kirke kl. 11.00: Gudstjeneste.

Takkoffer til Nes menighetshus.

Søndag 3. desember 2017 – 1. søndag i advent

Luk 4, 16-22a, Jes 61, 1-3, Åp 5, 1-5

Sauherad kirke kl. 11.00: Familiegudstjeneste

med utdeling av 4-årsbok. Søndagsskolen deltar. Takkoffer til menighetens barne- og ungdomsarbeid.

Tirsdag 5. desember 2017

Nes kyrkje kl. 21.00: Kveldsbønn med sang fra Middelalderen

Søndag 10. desember 2017 – 2. søndag i advent

Luk 21, 27-36, Jes 65, 17-19, 1 Kor 15, 50-57

Sauherad kirke kl. 17.00: Lysmesse.

Takkoffer til Konfirmantenes

Solidaritetsaksjons prosjekt i Tallinn.

(Se mer i neste nr. av Helsing)

Søndag 17. desember 2017 – 3. søndag i advent

Luk 3, 7-18, Jes 40, 1-5, Jak 5, 7-8

Sauherad bygdeheim kl. 11.00: Gudstjeneste.

Nes menighetshus kl. 11.00: Søndagsskole.

Med forbehold om at de tekstene som brukes i gudstjenestene, kan være andre enn de som er oppført i denne lista.

For ytterligere informasjon, se: www.helsing.no